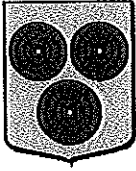

Plats: Kommunhuset, Orsa
Tid: Tisdagen den 21 maj 2013, kl 13 00

Ärenden:

1. Val av protokolljusterare
2. Rapportering - "Orsa åter i topp" (Stefan Olsson kl 13 00)
3. Ändring i bolagsordning och ägardirektiv Orsa Vatten och Avfall AB
4. Ändring i bolagsordning, ägardirektiv samt uppdrags- och samarbetsavtal avseende Nodava AB
5. Revidering av kommunstyrelsens reglemente
6. Inbjudan till trästadsnätverk
7. Förslag till avtal med Orsayran Ekonomisk Förening (Joakim Larsson kl 13 30)
8. Förslag till samlad kulturförvaltning (Peter Bernhorn kl 13 45)
9. Bo bra på äldre dar (Nils-Göran Johansson kl 14 30)
10. Huvudöverenskommelse med OFR:s förbundsområde Allmän kommunal verksamhet
11. Prioriteringar av bredbandsutbyggnad (John Wallén kl 15 15)
12. Ekonomiska ramar för 2014 (Johan Hult kl 15 30) (Handlingar skickas ut senare)
13. Budgetuppföljning (Johan Hult)
14. Meddelanden
15. Kurser och konferenser

2013-04-17

Till
Kommunfullmäktige

Ändring i bolagsordning och ägardirektiv för Orsa Vatten och Avfall AB

Sammanfattning av ärendet

Med ikraftträdande den 1 januari 2013 har förändringar införts i såväl LOU (lagen om offentlig upphandling) som kommunallagen vilka innebär dels att det tidigare temporära undantaget från krav på upphandlingsförfarande mellan ägare och kommunala bolag permanentats, dels att kommunstyrelsens uppsikt och ägarstyrning av sina bolag skärpts.

Vägledande för ändringen i LOU har varit två uppmärksammade domar i EU-domstolen. Domarna som avkunnades i de s.k Teckal-, respektive Carboteromålet gäller inköp från en leverantör som är en juridisk person eller en gemensam nämnd och som den upphandlande myndigheten äger eller är medlem i (exempelvis ett aktiebolag).

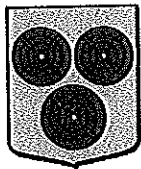
Enligt EU-domstolens rättspraxis finns möjlighet för medlemsländerna att undanta vissa avtal från upphandlingsskyldighet, trots att avtalen innebär att en upphandlande myndighet gör inköp från en enhet som formellt sett är fristående från myndigheten. Det här undantaget införs nu permanent i Sverige i och med den omarbetade paragrafen i LOU, 2 kap. 10 a §.

För att undantaget från upphandlingsskyldighet ska gälla måste följande två förutsättningar vara uppfyllda samtidigt:

- **Kontrollkriteriet**
Den upphandlande myndigheten utövar en kontroll över den juridiska personen eller den gemensamma nämnden som motsvarar den kontroll som myndigheten utövar över sin egen förvaltning.
- **Verksamhetskriteriet**
Den eventuella verksamhet som den juridiska personen eller den gemensamma nämnden utför tillsammans med någon annan än den upphandlande myndigheten endast är av marginell karaktär.

När både kontrollkriteriet och verksamhetskriteriet är uppfyllt är ett avtal mellan den upphandlande myndigheten och leverantören undantaget från begreppet upphandlingskontrakt i LOU. Sådana inköp behöver därmed inte upphandlas. Kontroll- och verksamhetskriterierna brukar även kallas för Teckal-kriterierna, efter namnet på en av parterna i det rättsfall där EU-domstolen för första gången slog fast möjligheten till detta undantag från skyldigheten att upphandla.

ADRESS	TELEFON	FAX	E-MAIL	BANKGIRO	ORG.NR
ORSA KOMMUN BOX 23 794 21 ORSA Besöksadress Parkgatan 1	0250-55 21 00 vxl 0250-55 2___ dir	0250-55 23 15	orsa.kommun@orsa.se	797-7200 POSTGIRO 12 42 60-1	212000-2189

ORSA KOMMUN

KOMMUNLEDNINGSKONTORET

Vad avser ovan nämnda förändring i kommunallagen så har i 6 kap. 1 a § kommunstyrelsens uppsikt över kommunala bolag förstärkts och i 3 kap 17 § anges i en ny punkt att fullmäktige ska se till att det fastställda kommunala ändamålet och de kommunala befogenheter som utgör ram för verksamheten anges i bolagsordningen.

De förändringar som skett i lagstiftningen ställer krav på att bolagsordning och ägardirektiv avseende Orsa Vatten och Avfall AB revideras så att det tydligt framgår att ägarna har och utövar ett stort inflytande på bolaget, att kommunstyrelsen följer upp bolagets verksamhet, att bolaget måste bedriva sin verksamhet inom ramen för de i kommunallagen angivna begränsande principerna (den kommunala kompetensen) och att ägarna har kontroll över verksamhetens mål och strategiska beslut. Detta för att uppfylla de s.k. Teckal-kriterierna och därmed kunna anlita eget bolag utan upphandlingsförfarande.

Beslutsunderlag

Förslag till bolagsordning Orsa Vatten och Avfall AB, daterat 2013-04-16, (ny text i fet kursiverad stil)

Förslag till ägardirektiv för Orsa Vatten och Avfall AB, daterat 2013-04-16.

Tjänsteförslag

1. Kommunfullmäktige godkänner förslag till bolagsordning för Orsa Vatten och Avfall AB enligt bilaga
2. Kommunfullmäktige godkänner förslag till ägardirektiv för Orsa Vatten och Avfall AB enligt bilaga

ORSA KOMMUN
Kommunledningskontoret

Göran Grå
Kommunchef

ADRESS	TELEFON	FAX	E-MAIL	BANKGIRO	ORG.NR
ORSA KOMMUN BOX 23 794 21 ORSA Besöksadress Parkgatan 1	0250-55 21 00 vxl 0250-55 2___ dir	0250-55 23 15	orsa.kommun@orsa.se	797-7200 POSTGIRO 12 42 60-1	212000-2189

Ägardirektiv avseende Orsa Vatten och Avfall AB

Detta ägardirektiv avser Orsa Vatten och Avfall AB, (556794-1546), nedan kallat bolaget, och har fastställts på bolagsstämma 2013-xx-xx

1. Bolaget som en del av den kommunala organisationen

Bolaget ägs av Orsa kommun. Bolaget är en del av kommunens verksamhet och ska i sin verksamhet beakta detta. Bolagets verksamhet regleras, utöver av lag och av bolagsordning, av direktiv utfärdade av kommunfullmäktige i Orsa kommun, fastställda av bolagsstämman.

Förutom lag och författning, bolagsordning och ägardirektiv regleras bolagets verksamhet och förhållande till kommunen genom

- Kommunstyrelsens reglemente
- Styr- och policydokument antagna av Orsa kommunfullmäktige
- Mål och riktlinjer som fastställts av Orsa kommunfullmäktige
- Uppdrags- och samarbetsavtal samt aktieägaravtal mellan Orsa Vatten och Avfall AB, Mora Vatten AB och samt Älvdalen Vatten och Avfall AB avseende det gemensamt ägda bolaget Nodava AB.

2. Kommunens direktivrätt

~~Bolagets styrelse och verkställande direktör har att följa utfärdade direktiv såvida de inte strider mot bolagsordningen, mot tvingande bestämmelser i lag eller annan författning (exempelvis aktiebolagslagen eller offentlighets- och sekretesslagen) eller strider mot bolagets intresse.~~

Detta ägardirektiv är ett komplement till bolagsordningen.

3. Kommunens ledningsfunktion

Bolaget står enligt 6 kap 1 § kommunallagen under uppsikt av kommunstyrelsen i Orsa kommun. Kommunstyrelsen utövar kommunens ledningsfunktion över bolaget i enlighet med vad som anges i kommunstyrelsens reglemente.

Kommunstyrelsen har rätt att ta del av bolagets handlingar och räkenskaper samt i övrigt inspektera bolaget och dess verksamhet. Bolaget ska lämna kommunstyrelsen den information om verksamheten som de begär. Den närmare omfattningen av informationen fastställs i samråd med bolagets styrelse.

Bolaget erinras om att kommunstyrelsen enligt 6 kap 1 a § kommunallagen har att fatta årliga beslut om huruvida verksamheten varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

4. Offentlighet och sekretess

Bolaget omfattas av offentlighetsprincipen. Beslut om avslag på begäran att lämna ut eller ta del av handling ska fattas av VD eller annan person om VD så beslutar.

Föreligger på grund av lagstadgad sekretess hinder mot att överlämna viss uppgift till ägaren får uppgiften uteslutas. Bolaget ska i så fall uppge att strykning/utelämnande skett.

5. Bolagets verksamhet

Föremålet för bolagets verksamhet anges i bolagsordningen. Bolaget får ej bedriva verksamhet som inte är förenlig med bolagsordningen. Bolaget får heller inte bedriva verksamhet som inte är förenlig med den kommunala kompetensen.

Bolagets verksamhet framgår av bolagsordningen § 3.

6. Bolagets ändamål

Syftet med och målsättningen för bolagets verksamhet framgår av bolagsordningen. Bolaget ska bedriva sina verksamheter på affärsmässig grund men till samhällelig nytta och med beaktande av likställighets-, självkostnads- och lokaliseringsprincipen.

Orsa kommuns syfte med att äga bolaget är

- att äga vatten-, avlopps- och avfallsanläggningar inklusive återvinningscentral i Orsa kommun
- att tillsammans med Mora och Älvdalens kommuner i det gemensamt ägda bolaget Nodava AB säkerställa en långsiktigt effektiv och kundorienterad verksamhet som bättre möter framtidens krav och behov än vad var och en av ägarkommunerna *själv* klarar av.

7. Kommunfullmäktiges ställningstagande

Bolaget ansvarar för att Orsa kommunfullmäktige får ta ställning innan sådana beslut fattas som är av principiell betydelse eller annars av större vikt.

Av bolagsordningen framgår att vissa beslut fattas av bolagsstämman. En fråga som faller utanför uppräknningen i bolagsordningen kan trots detta vara en sådan fråga som kräver ställningstagande enligt denna punkt. Uppstår tveksamheter om huruvida ställningstagande krävs, ska bolaget samråda med kommunstyrelserna i Orsa kommun.

8. Förvaltningsberättelsen

Bolagets styrelse ska årligen i förvaltningsberättelsen, utöver vad aktiebolagslagen stadgar, redovisa hur verksamheten bedrivits och utvecklats mot bakgrund av det i bolagsordningen och dessa direktiv angivna syftet och ramarna med densamma.

Uttalandet ska vara så utformat att det kan läggas till grund för lekmannarevisorernas granskning liksom för kommunstyrelsernas uppsikt och beslut enligt 6 kap 1 och 1 a §§.

9. Granskningsrapporten

Det åligger bolagets lekmannarevisorer att årligen i sin granskningsrapport särskilt yttra sig över huruvida bolaget bedrivits på ett ändamålsenligt sätt utifrån det syfte som angivits i bolagsordningen och i detta ägardirektiv, liksom de kommunala befogenheter som utgör ram för verksamheten.

Lekmannarevisorerna ska genast uppmärksamma kommunstyrelsen på om bolaget brister i det avseende som omnämns i första stycket.

10. Ekonomiska mål

Bolaget ska bedriva sin verksamhet på ett sådant sätt att kostnaderna för verksamheten täcks genom taxor.

Bolaget ska uppvisa ett nolresultat utifrån att underhållet av bolagets VA-nät och övriga anläggningar ska ligga på en bibehållen standard.

Bolaget ska eftersträva att vid varje tillfälle ha en soliditet på minst 5 %.

11. Finansiering

Bolagets verksamhet finansieras via taxor. Långsiktiga investeringar kan finansieras med lån för vilka kommunen kan lämna borgen. Borgensavgift utgår i dessa fall.

12. Information och ägardialog

Kommunstyrelsen ska fortlöpande hållas informerad av bolaget om dess verksamhet. Bolaget ska initiera möten med ägaren om omständigheterna så påkallar.

Bolaget ska till kommunstyrelsen dels redovisa bolagets ställning och resultat per 30/4 med kommentarer och årsprognos, dels en ekonomisk och verksamhetsmässig delårsrapport om minst sex och högst åtta månader innehållande en årsprognos. Bolaget ska senast vid utgången av augusti månad tillhandahålla det underlag som krävs för upprättande av kommunens delårsrapport. Bolaget ska därvid uppmärksamma ägaren på viktigare omständigheter och förändringar som kan inverka på bolagets verksamhet.

Kommunstyrelsen ska utan dröjsmål få del av

- ekonomiska och verksamhetsmässiga rapporter enligt kommunens styrprinciper
- protokoll från bolagsstämma
- protokoll från styrelsesammanträde
- bolagets årsredovisning med revisionsberättelse och granskningsrapport från lekmannarevisorerna

Bolagets presidium, VD och vid behov andra nyckelpersoner i bolaget ska delta vid så kallat ägarrådsmöte. Bolaget kallar till ägarrådsmöte minst två gånger per år.

13. Budget och verksamhetsplan

Bolaget ska årligen fastställa verksamhetsplan med strategiska mål för de närmaste tre räkenskapsåren och budget för nästkommande räkenskapsår. Fastställd verksamhetsplan och budget ska tillställas Orsa kommun senast den 31 december.

14. Kommunal koncernredovisning och budget

Bolaget ska till Orsa kommun lämna de uppgifter som av kommunen bedöms nödvändiga för upprättande av årsredovisning och delårsrapport enligt lag (1997:614) om kommunal redovisning.

Bolaget ska till kommunen lämna de uppgifter som av kommunen bedöms nödvändiga för upprättande av kommunens budget.

15. Kapitalförvaltning och finansiella mål

Styrelsen ska tillse att bolagets medelsförvaltning sker på ett effektivt sätt och med tillfredsställande säkerhet. I detta syfte ska, för ledningens hantering av finansfrågorna, det finnas en finanspolicy fastställd av styrelsen och framtagen i samråd med kommunens ekonomichef.

16. Suppleanternas inträdande

Suppleanterna är personliga. Om personlig suppleant inte kan tjänstgöra inträder suppleanter i den ordning de valts av kommunfullmäktige.

Suppleant ska kallas till styrelsens sammanträden. Icke tjänstgörande suppleant har närvaro- och yttranderätt vid styrelsens sammanträden.

Suppleant som ej tjänstgör ska åläggas att iaktta samma tystnads- och lojalitetsplikt som ledamot här.

17. Taxa för kopiering av allmänna handlingar

Bolaget ska tillämpa den för Orsa kommun vid var tid gällande taxan för kopiering av allmänna handlingar som begärs ut av enskild.

18. Arkivreglemente

Orsa kommuns arkivreglemente ska tillämpas i bolaget.

Arkivmyndighet är kommunstyrelsen i Orsa kommun.

---

19. Bolagsstämma

Bolaget ska årligen senast före utgången av juni månad hålla årsstämma. Av bolagsordningen framgår hur kallelse till bolagsstämma ska ske. Information om bolagsstämma med angivande av tid och plats samt dagordning ska publiceras på bolagets webbplats senast två veckor i förväg. Samma information ska inom samma tid tillställas Orsa kommun för möjliggörande av publicering på kommunens webbplats.

Bolagsordning för Orsa Vatten och Avfall AB, 556794-1546

Godkänd av kommunfullmäktige i Orsa kommun 2013-xx-xx

Antagen av extra bolagsstämma 2013-xx-xx

§ 1. Firma

Aktiebolagets firma är Orsa Vatten och Avfall AB

§ 2. Säte

Styrelsen ska ha sitt säte i Orsa kommun, Dalarnas län.

§ 3. Verksamhetsföremål

Aktiebolaget har till föremål för sin verksamhet att för Orsa kommuns räkning, såsom ensam ägare av bolaget, äga och förvalta Orsa kommuns *återvinningscentral samt vatten- och avloppsanläggningar samt avfallsanläggningar. Bolaget ska vidare vara ägare av Orsa kommuns aktier i utförlarbolaget Nodava AB som, utöver verksamhet i Mora och Älvdalens kommuner, på Orsa Vatten och Avfalls AB:s uppdrag ombesörjer verksamheten inom VA- och avfallsområdet inom Orsa kommun.*

Bolaget är skyldigt att utföra de uppdrag som bolaget tilldelas av sin ägare. Verksamheten ska bedrivas åt ägaren/i ägarens ställe.

§ 4. Ändamålet med bolagets verksamhet

Bolagets syfte är att med iakttagande av kommunal likställighets-, självkostnads- och lokaliseringprincip på affärsmässiga grunder tillhandahålla anläggningar för dels återvinning av avfall, dels för produktion av allmänna vattentjänster.

Likvideras bolaget ska dess behållna tillgångar tillfalla Orsa kommun, att till den del de ej motsvaras av kapital som Orsa kommun tillskjutit, användas till det ändamål för vars främjande bolaget bildats.

§ 5. Insyn i bolaget

Allmänheten har rätt att ta del av handlingar hos bolaget enligt de grunder som gäller för allmänna handlingars offentlighet i 2 kap tryckfrihetsförordningen samt enligt *offentlighets- och sekretesslagen.*

§ 6. Fullmäktiges rätt att ta ställning

Bolaget ska bereda Orsa kommunfullmäktige möjlighet att ta ställning innan sådana beslut i verksamheten fattas som är av principiell betydelse eller annars av större vikt.

§ 7. Aktiekapital

Aktiekapitalet ska vara lägst 1 000 000 kronor och högst 4 000 000 kronor.

§ 8. Antal aktier

Antalet aktier *i bolaget* ska vara lägst 1 000 stycken och högst 4 000 stycken.

§ 9. Styrelse

Styrelsen ska bestå av fem ledamöter *med lika många personliga suppleanter.* Styrelsens ledamöter och *suppleanter* utses av kommunfullmäktige i Orsa kommun för tiden från den årsstämma som

följer närmast efter det att val till kommunfullmäktige förrättats fram till slutet av den årsstämma som följer efter nästa val till kommunfullmäktige.

Kommunfullmäktige utser bland ledamöterna ordförande och vice ordförande i bolagets styrelse.

§ 10. Revisorer

För granskning av bolagets årsredovisning jämte räkenskaper samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning utses *av bolagsstämman* minst en revisor och en revisorssuppleant.

Revisorns och revisorssuppleantens uppdrag gäller till slutet av den årsstämma som hålls under det fjärde räkenskapsåret efter revisorsvalet.

§ 11. Lekmannarevisor

För samma mandatperiod som gäller för bolagets revisor ska kommunfullmäktige i Orsa utse en lekmannarevisor och en suppleant för denne..

§ 12. Kallelse till bolagsstämma

Kallelse till bolagsstämma ska ske genom brev till aktieägaren tidigast sex veckor och senast två veckor före stämman.

§ 13. Närvarorätt vid bolagsstämma

Närvaro- och yttranderätt vid bolagsstämma ska tillkomma dels kommunstyrelsens ledamöter, dels företrädare för partier i kommunfullmäktige som ej är företrätt bland kommunstyrelsens ledamöter.

~~§ 14. Utomståendes närvarorätt vid bolagsstämma~~

~~Bolagsstämman är offentlig. Bolagsstämman får dock besluta att överläggningen i visst ärende ska ske inom stängda dörrar~~

§ 15. Ärenden på bolagsstämman

Ordinarie bolagsstämma (årsstämma) hålles årligen inom sex månader efter räkenskapsårets utgång och följande ärenden ska därvid förekomma till behandling:

1. *Stämmans öppnande.*
2. Val av ordförande för stämman.
3. Upprättande och godkännande av röstlängd.
4. Val av en eller två protokolljusterare.
5. Godkännande av dagordning.
6. Prövande av om stämman blivit behörigen sammankallad.
7. Framläggande av årsredovisningen, revisionsberättelsen och lekmannarevisorernas granskningsrapport samt i förekommande fall koncernredovisning.
8. Beslut om
  - a) fastställande av resultat- och balansräkning samt i förekommande fall koncernresultaträkning och koncernbalansräkning,,
  - b) dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust enligt den fastställda balansräkningen,
  - c) ansvarsfrihet för styrelseledamöterna och verkställande direktören.
9. Fastställande av arvoden åt styrelsen, revisorer och lekmannarevisorer.
10. Anmälan av vilka styrelseledamöter med suppleanter och lekmannarevisorer som utsetts av kommunfullmäktige i Orsa kommun.

11. *Val av revisor och revisorssuppleant*

12. Annat ärende som ankommer på bolagsstämman enligt aktiebolagslagen eller bolagsordningen.

§ 16. Bolagsstämmans kompetens

Beslut i följande frågor ska alltid fattas av bolagsstämman:

- *årligt fastställande av handlingsprogram med strategiska mål för de närmaste tre räkenskapsåren*
- *fastställande av budget för verksamheten*
- *ram för upptagande av krediter*
- *ställande av säkerhet*
- *bildande av bolag*
- *köp eller försäljning av bolag eller andel i sådant*
- *köp eller försäljning av fast egendom överstigande ett belopp om 15 000 000 kronor exkl moms per affärstillfälle*
- *andra köp, förvärv eller upplåtelse än som nämnts ovan överstigande ett värde av 5 000 000 kronor per affärstillfälle*
- *beslut i annat ärende av principiell betydelse eller annars av större vikt*

§ 17. Räkenskapsår

Aktiebolagets räkenskapsår ska vara 1 januari - 31 december.

§ 18. Firmateckning

Firman tecknas förutom av styrelsen av två styrelseledamöter i förening samt av styrelseledamot i förening med verkställande direktören. Verkställande direktören äger alltid rätt att teckna bolagets firma inom ramen för den löpande förvaltningen.

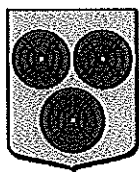
§ 19. Inspektionsrätt

Kommunstyrelsen i Orsa kommun äger rätt att ta del av bolagets handlingar och räkenskaper samt i övrigt inspektera bolaget och dess verksamhet. Detta gäller dock endast i den mån hinder inte möter på grund av författningsreglerad sekretess.

§ 20. Ändring av bolagsordning

Denna bolagsordning får inte ändras utan godkännande av kommunfullmäktige i Orsa kommun.

2013-04-17

Till
Kommunfullmäktige

Ändring i bolagsordning, ägardirektiv samt uppdrags- och samarbetsavtal avseende Nodava AB

Sammanfattning av ärendet

Med ikraftträdande den 1 januari 2013 har förändringar införts i såväl LOU (lagen om offentlig upphandling) som kommunallagen vilka innebär dels att det tidigare temporära undantaget från krav på upphandlingsförfarande mellan ägare och kommunala bolag permanentats, dels att kommunstyrelsens uppsikt och ägarstyrning av sina bolag skärpts.

Vägledande för ändringen i LOU har varit två uppmärksammade domar i EU-domstolen. Domarna som avkunnades i de s.k Teckal-, respektive Carboteromålet gäller inköp från en leverantör som är en juridisk person eller en gemensam nämnd och som den upphandlande myndigheten äger eller är medlem i (exempelvis ett aktiebolag).

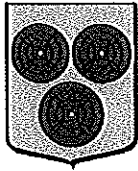
Enligt EU-domstolens rättspraxis finns möjlighet för medlemsländerna att undanta vissa avtal från upphandlingsskyldighet, trots att avtalen innebär att en upphandlande myndighet gör inköp från en enhet som formellt sett är fristående från myndigheten. Det här undantaget införs nu permanent i Sverige i och med den omarbetade paragrafen i LOU, 2 kap. 10 a §.

För att undantaget från upphandlingsskyldighet ska gälla måste följande två förutsättningar vara uppfyllda samtidigt:

- **Kontrollkriteriet**
Den upphandlande myndigheten utövar en kontroll över den juridiska personen eller den gemensamma nämnden som motsvarar den kontroll som myndigheten utövar över sin egen förvaltning.
- **Verksamhetskriteriet**
Den eventuella verksamhet som den juridiska personen eller den gemensamma nämnden utför tillsammans med någon annan än den upphandlande myndigheten endast är av marginell karaktär.

När både kontrollkriteriet och verksamhetskriteriet är uppfyllt är ett avtal mellan den upphandlande myndigheten och leverantören undantaget från begreppet upphandlingskontrakt i LOU. Sådana inköp behöver därmed inte upphandlas. Kontroll- och verksamhetskriterierna brukar även kallas för Teckal-kriterierna, efter namnet på en av parterna i det rättsfall där EU-

ADRESS	TELEFON	FAX	E-MAIL	BANKGIRO	ORG.NR
ORSA KOMMUN				797-7200	
BOX 23	0250-55 21 00 vxl			POSTGIRO	
794 21 ORSA	0250-55 2___ dir	0250-55 23 15	orsa.kommun@orsa.se	12 42 60-1	212000-2189
Besöksadress Parkgatan 1					

domstolen för första gången slog fast möjligheten till detta undantag från skyldigheten att upphandla.

Vad avser ovan nämnda förändring i kommunallagen så har i 6 kap. 1 a § kommunstyrelsens uppsikt över kommunala bolag förstärkts och i 3 kap 17 § anges i en ny punkt att fullmäktige ska se till att det fastställda kommunala ändamålet och de kommunala befogenheter som utgör ram för verksamheten anges i bolagsordningen.

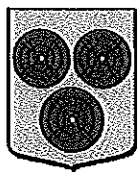
De förändringar som skett i lagstiftningen ställer krav på att bolagsordning och ägardirektiv avseende Nodava AB revideras så att det tydligt framgår att ägarna har och utövar ett stort inflytande på bolaget, att kommunstyrelsen följer upp bolagets verksamhet, att bolaget måste bedriva sin verksamhet inom ramen för de i kommunallagen angivna begränsande principerna (den kommunala kompetensen) och att ägarna har kontroll över verksamhetens mål och strategiska beslut. Detta för att uppfylla de s.k. Teckal-kriterierna och därmed kunna anlita eget bolag utan upphandlingsförfarande.

I samband med genomgång av övriga dokument rörande Nodava AB har uppmärksammats att det i uppdrags- och samarbetsavtalet behövs några redaktionella ändringar under punkten 1 innebärande dels att rätt ägare anges avseende allmänna vattenanläggningar (Orsa och Älvdalens kommuner ändras till resp kommuns ägarbolag), dels att Nodava AB även sköter avfalls- och återvinningsanläggningar. Avtalet föreslås i reviderade stycken få följande lydelse:

1. ***Bakgrund – st 2 ”Moravatten AB, Orsa Vatten och Avfall AB och Älvdalen Vatten och Avfall AB är ägare till allmänna vattenanläggningar för respektive kommuns verksamhetsområde för vatten och avlopp samt avfalls- och återvinningsanläggningar och svarar för driften av dessa.”***
2. ***Uppdragets omfattning – strecksats 3 ”ombesörja drift, skötsel och underhåll av Uppdragsgivarnas fastigheter och anläggningar avseende VA och renhållning inklusive återvinningscentraler.***

Beslutsunderlag

Förslag till bolagsordning Nodava AB, daterat 2013-04-11, (ny text i fet kursiverad stil)
Förslag till ägardirektiv för Nodava AB, daterat 2013-04-11, (ny text i fet kursiverad stil)
Uppdrags- och samarbetsavtal daterat 2009-11-30

ORSA KOMMUN
KOMMUNLEDNINGSKONTORET

Tjänsteförslag

1. Kommunfullmäktige godkänner förslag till bolagsordning för Nodava AB enligt bilaga, daterad 2013-04-11
2. Kommunfullmäktige godkänner förslag till ägardirektiv för Nodava AB enligt bilaga, daterad 2013-04-11
3. Kommunfullmäktige godkänner uppdrags- och samarbetsavtal mellan Moravatten AB, Orsa Vatten och Avfall AB, Älvdalen Vatten och Avfall AB samt Nodava AB med de förändringar som angivits ovan
4. Detta beslut gäller under förutsättning att kommunfullmäktige i Mora och Älvdalen fattar samma beslut.

ORSA KOMMUN
Kommunledningskontoret

Göran Grå
Kommunchef

ADRESS
ORSA KOMMUN
BOX 23
794 21 ORSA
Besöksadress
Parkgatan 1

TELEFON
0250-55 21 00 vxl
0250-55 2__ dir

FAX
0250-55 23 15

E-MAIL
orsa.kommun@orsa.se

BANKGIRO
797-7200
POSTGIRO
12 42 60-1

ORG.NR
212000-2189

Ägardirektiv avseende Nodava AB

Detta ägardirektiv avser Nodava AB, (556794-1553), nedan kallat bolaget, och har fastställts på bolagsstämma 2013-xx-xx

1. Bolaget som en del av den kommunala organisationen

Bolaget ägs, genom respektive kommuns ägarbolag, av Mora, Orsa och Älvdalens kommuner. Bolaget är en del av kommunens verksamhet och ska i sin verksamhet beakta detta. Bolagets verksamhet regleras, utöver av lag och av bolagsordning, av direktiv utfärdade av kommunfullmäktige i ägarkommunerna, fastställda av bolagsstämman.

2. Kommunernas direktiv rätt

Bolagets styrelse och verkställande direktör har att följa utfärdade direktiv såvida de inte strider mot bolagsordningen, mot tvingande bestämmelser i lag eller annan författning (exempelvis aktiebolagslagen eller offentlighets- och sekretesslagen) eller strider mot bolagets intresse.

Detta ägardirektiv är ett komplement till bolagsordningen.

---

3. Kommunens ledningsfunktion

Bolaget står enligt 6 kap 1 § kommunallagen under uppsikt av kommunstyrelsen i var och en av ägarkommunerna. Kommunstyrelserna utövar kommunens ledningsfunktion över bolaget i enlighet med vad som anges i kommunstyrelsens reglemente.

Kommunstyrelserna har rätt att ta del av bolagets handlingar och räkenskaper samt i övrigt inspektera bolaget och dess verksamhet. Bolaget ska lämna kommunstyrelserna den information om verksamheten som de begär. Den närmare omfattningen av informationen fastställs i samråd med bolagets styrelse.

Bolaget erinras om att kommunstyrelserna enligt 6 kap 1 a § kommunallagen har att fatta årliga beslut om huruvida verksamheten varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

4. Offentlighet och sekretess

Bolaget omfattas av offentlighetsprincipen. Beslut om avslag på begäran att lämna ut eller ta del av handling ska fattas av VD eller annan person om VD så beslutar.

Föreligger på grund av lagstadgad sekretess hinder mot att överlämna viss uppgift till ägaren får uppgiften uteslutas. Bolaget ska i så fall uppge att strykning/utelämnande skett.

5. Bolagets verksamhet

Föremålet för bolagets verksamhet anges i bolagsordningen. Bolaget får ej bedriva verksamhet som inte är förenlig med bolagsordningen. Bolaget får heller inte bedriva verksamhet som inte är förenlig med den kommunala kompetensen.

Bolagets verksamhet framgår av bolagsordningen § 3. Vad avser uppdraget att ombesörja ägarkommunernas åtaganden enligt miljöbalken avseende hushållsavfall och därmed jämförligt avfall ingår i uppgifterna att

- aktivt genomföra ägarkommunernas avfallsplaner samt initiera erforderliga förändringar och uppdateringar av renhållningsföreskrifterna och avfallsplanen för kommunen,
- utforma förslag till VA- och renhållningstaxa åt respektive ägarbolag,
- arbeta för att bidra till att uppnå EU:s, nationella och lokala miljömål,
- informera allmänheten, företag, skolor, bostadsföretag med flera om miljöfrågor relaterade till avfallsområdet, kommunens avfallsplan och bolagets egen verksamhet,
- i dialog med hushållskunder tillhandahålla optimala lösningar för hållbar, kretsloppsanpassad återvinning så att kunden på ett enkelt och miljöriktigt sätt kan hantera sitt avfall.

6. Bolagets ändamål

Syftet med och målsättningen för bolagets verksamhet är, utöver vad som anges i bolagsordningen att

- ~~minimera de negativa effekterna på människors hälsa och på miljön vid generering och hantering av avfall och avloppsslam,~~
- minska resursanvändningen och främja en praktisk tillämpning av avfallshierarkin, i enlighet med direktiv 2008/98/EG,
- även i övrigt uppfylla de mål som anges i art. 191-193 i EUF-fördraget, avfallsdirektivet 2008/98/EG och i svensk miljölagstiftning.

I sin verksamhet ska bolaget iaktta livscykelänkandet. Bolaget ska eftersträva att vara ledande inom sitt verksamhetsområde, bl.a. genom att se till att verksamheten tar sin utgångspunkt i ett miljömässigt modernt förhållningssätt.

Bolaget är ett rent driftbolag för VA- och avfallstjänster och ska inte äga någon fast egendom.

7. Kommunfullmäktiges ställningstagande

Bolaget ansvarar för att kommunfullmäktige i ägarkommunerna får ta ställning innan sådana beslut fattas som är av principiell betydelse eller annars av större vikt.

Av bolagsordningen framgår att vissa beslut fattas av bolagsstämman. En fråga som faller utanför uppräkningsområdet i bolagsordningen kan trots detta vara en sådan fråga som kräver ställningstagande enligt denna punkt. Uppstår tveksamheter om huruvida ställningstagande krävs, ska bolaget samråda med kommunstyrelserna i ägarkommunerna.

8. Förvaltningsberättelsen

Bolagets styrelse ska årligen i förvaltningsberättelsen, utöver vad aktiebolagslagen stadgar, redovisa

hur verksamheten bedrivits och utvecklats mot bakgrund av det i bolagsordningen och dessa direktiv angivna syftet och ramarna med densamma.

Uttalandet ska vara så utformat att det kan läggas till grund för lekmannarevisorernas granskning liksom för kommunstyrelsernas uppsikt och beslut enligt 6 kap 1 och 1 a §§.

9. Granskningsrapporten

Det åligger bolagets lekmannarevisorer att årligen i sin granskningsrapport särskilt yttra sig över huruvida bolaget bedrivits på ett ändamålsenligt sätt utifrån det syfte som angivits i bolagsordningen och i detta ägardirektiv, liksom de kommunala befogenheter som utgör ram för verksamheten.

Lekmannarevisorerna ska genast uppmärksamma kommunstyrelserna på om bolaget brister i det avseende som omnämns i första stycket.

10. Ekonomiska mål

Bolaget ska bedriva sin verksamhet på ett sådant sätt att kostnaderna för verksamheten täcks genom intäkter från utförda tjänster.

Bolaget ska nå ett nollresultat i verksamheten. Ägarna har inget avkastningskrav på insatt kapital i bolaget.

Bolaget ska eftersträva att vid varje tillfälle ha en soliditet på minst 10 %.

11. Finansiering

~~Bolagets verksamhet finansieras via intäkter. Långsiktiga investeringar kan finansieras med lån för vilka kommunerna kan lämna borgen. Borgensavgift utgår i dessa fall.~~

VA- och renhållningstaxan ska antas av kommunfullmäktige för respektive kommun.

12. Information och ägardialog

Ägarna ska fortlöpande hållas informerade av bolaget om dess verksamhet. Bolaget ska initiera möten med ägarna om omständigheterna så påkallar.

Bolaget ska till kommunstyrelserna redovisa bolagets ställning och resultat per den 31/3 och 31/7. Bolaget ska därvid uppmärksamma ägarkommunerna på viktigare omständigheter och förändringar som kan inverka på bolagets verksamhet.

Kommunstyrelserna ska utan dröjsmål få del av

- Protokoll från bolagsstämma
- Protokoll från styrelsesammanträde
- Bolagets årsredovisning med revisionsberättelse och granskningsrapport från lekmannarevisorerna.

Bolagets presidium, VD och vid behov andra nyckelpersoner i bolaget ska delta vid så kallat ägarrådsmöte. Bolaget kallar till ägarrådsmöte minst två gånger per år. Ägarna ska representeras av representanter från respektive kommun.

13. Budget och verksamhetsplan

Bolaget ska årligen fastställa verksamhetsplan med strategiska mål för de närmaste tre

räkenskapsåren och budget för nästkommande räkenskapsår. Fastställd verksamhetsplan och budget ska tillställas ägarkommunerna senast den 31 december.

14. Kommunal koncernredovisning och budget

Bolaget ska till ägarkommunerna lämna de uppgifter som av kommunerna bedöms nödvändiga för upprättande av årsredovisning och delårsrapport enligt lag (1997:614) om kommunal redovisning.

Bolaget ska till ägarkommunerna lämna de uppgifter som av respektive kommun bedöms nödvändiga för upprättande av kommunens budget.

15. Suppleanternas inträdande

Suppleanterna är personliga. Om personlig suppleant inte kan inträda ska annan suppleant från den kommunen som ledamöten företräder inträda.

Suppleant ska kallas till styrelsens sammanträden. Icke tjänstgörande suppleant har närvaro- och yttranderätt vid styrelsens sammanträden.

Suppleant som ej tjänstgör ska åläggas att iaktta samma tystnads- och lojalitetsplikt som ledamot har.

16. Taxa för kopiering av allmänna handlingar

Bolaget ska tillämpa den för Orsa kommun vid var tid gällande taxan för kopiering av allmänna handlingar som begärs ut av enskild.

---

§ 17. Arkivreglemente

Orsa kommuns arkivreglemente ska tillämpas i bolaget.

Arkivmyndighet är kommunstyrelsen i Orsa kommun.

§ 18. Bolagsstämma

Bolaget ska årligen senast före utgången av juni månad hålla årsstämma. Av bolagsordningen framgår hur kallelse till bolagsstämma ska ske. Information om bolagsstämma med angivande av tid och plats samt dagordning ska publiceras på bolagets webbplats senast två veckor i förväg.

Förslag 2013-04-11

Bolagsordning för Nodava AB, 556794-1553

Godkänd av kommunfullmäktige i Mora kommun 2013-xx-xx

Godkänd av kommunfullmäktige i Orsa kommun 2013-xx-xx

Godkänd av kommunfullmäktige i Älvdalens kommun 203-xx-xx

Antagen av extra bolagsstämma 2013-xx-xx

§ 1. Firma

Aktiebolagets firma är Nodava AB (Norra Dalarnas Vatten och Avfall AB).

§ 2. Säte

Styrelsen ska ha sitt säte i Orsa kommun, Dalarnas län.

§ 3. Verksamhetsföremål

Aktiebolaget har till föremål för sin verksamhet att, för kommuner eller kommunala företag som är ägare av bolaget

- ombesörja verksamhet inom allmänna vattentjänster innefattande produktion och distribution av renvatten samt avledning och rening av avloppsvatten enligt gällande lagar och myndighetskrav,

- ombesörja åtaganden enligt miljöbalkens avseende hushållsavfall och därmed jämförligt avfall,

- ombesörja drift, skötsel och underhåll av ägarnas fastigheter, anläggningar och övrigt material avseende VA och avfall,

- ombesörja administrations- och ekonomifunktion, marknadsföring och kundtjänst inom VA och avfall, innefattande hantering av fakturerings- och kravärenden enligt av respektive ägare och delägare antagen policy,

Bolaget ska vidare, för ägarnas räkning, ombesörja driften av respektive kommunalt bolag ägd/ägda återvinningscentral/er.

Bolaget ska tillhandahålla ägarna kvalificerad kompetens och resurser inom VA och avfallshantering samt vid anfordran medverka vid den fysiska planeringen i vatten- respektive avfallsanknutna hänseenden.

Bolaget ska därjämte efter särskilt beslut i kommuner eller kommunala företag som är ägare till bolaget kunna driva verksamhet jämförlig med ovanstående verksamhet.

Bolaget är skyldigt att utföra de uppdrag som bolaget tilldelas av sina ägare. Verksamheten ska bedrivas åt ägarna/i ägarnas ställe.

§ 4. Ändamålet med bolagets verksamhet

Bolagets syfte är att med lakttaganade av kommunal lokaliserings-, likställighets- och självkostnadsprincip på affärsmässiga grunder fullgöra det ansvar som – till den del det ej innefattar myndighetsutövning – enligt miljöbalken och annan lagstiftning åvilar ägarna.

Likvideras bolaget ska dess behållna tillgångar utskiftas bland aktieägarna.

§ 5. Insyn i bolaget

Allmänheten har rätt att ta del av handlingar hos bolaget enligt de grunder som gäller för allmänna handlingars offentlighet i 2 kap tryckfrihetsförordningen samt enligt **offentlighets- och sekretesslagen**.

§ 6. Fullmäktiges rätt att ta ställning

Bolaget ska bereda kommunfullmäktige i Mora, Orsa och Älvdalens kommuner möjlighet att ta ställning innan sådana beslut i verksamheten fattas som är av principiell betydelse eller annars av större vikt.

§ 7. Aktiekapital

Aktiekapitalet ska vara lägst 500 000 kronor och högst 2 000 000 kronor.

§ 8. Antal aktier

Antalet aktier i *bolaget* ska vara lägst 5 000 stycken och högst 20 000 stycken.

§ 9. Styrelse

Styrelsen ska bestå av lägst sex och högst nio ledamöter *med lika många personliga suppleanter*. Kommunfullmäktige i Mora, Orsa och Älvdalens *kommuner* utser vardera högst tre styrelseledamöter *och suppleanter*.

Ledamöterna utses för tiden från den årsstämma som följer närmast efter det att val till kommunfullmäktige förrättats fram till slutet av den årsstämma som följer efter nästa val till kommunfullmäktige.

Ordförande och vice ordförande utses av bolagsstämman.

§ 10. Revisorer

För granskning av bolagets årsredovisning jämte räkenskaper samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning utses *av bolagsstämman* minst en revisor och en revisorssuppleant.

Revisorns och revisorssuppleantens uppdrag gäller till slutet av den årsstämma som hålls under det fjärde räkenskapsåret efter revisorsvalet.

§ 11. Lekmannarevisor

För samma mandatperiod som gäller för bolagets revisor ska kommunfullmäktige i Mora, Orsa och Älvdalens kommuner utse en lekmannarevisor med suppleant vardera.

§ 12. Kallelse till bolagsstämma

Kallelse till bolagsstämma ska ske genom brev till aktieägarna tidigast fyra veckor och senast två veckor före stämman.

§ 13. Utomståendes närvarorätt vid bolagsstämma

Bolagsstämman är offentlig. Bolagsstämman får dock besluta att överläggningen i visst ärende ska ske inom stängda dörrar

§ 14. Ärenden på bolagsstämman

Ordinarie bolagsstämma (årsstämma) hålles årligen inom sex månader efter räkenskapsårets utgång

och följande ärenden ska därvid förekomma till behandling:

1. **Stämmans öppnande.**
2. Val av ordförande för stämman.
3. Upprättande och godkännande av röstlängd.
4. Val av en eller två protokolljusterare.
5. Godkännande av dagordning.
6. Prövande av om stämman blivit behörigen sammankallad.
7. Framläggande av årsredovisningen, revisionsberättelsen och lekmannarevisorernas granskningsrapport.
8. Beslut om
  - a) fastställande av resultat- och balansräkningen,
  - b) dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust enligt den fastställda balansräkningen,
  - c) ansvarsfrihet för styrelseledamöterna och verkställande direktören.
9. Fastställande av arvoden åt styrelsen, revisorer och lekmannarevisorer med suppleanter.
10. Anmälan av vilka styrelseledamöter med suppleanter och lekmannarevisorer med suppleanter som utsetts av kommunfullmäktige i Mora, Orsa och Älvdalens kommuner.
11. **Val av revisor och revisorssuppleant**
12. Val av ordförande och vice ordförande i styrelsen.
13. Annat ärende som ankommer på bolagsstämman enligt aktiebolagslagen eller bolagsordningen.

§ 15. Bolagsstämmans kompetens

Beslut i följande frågor ska alltid fattas av bolagsstämman:

- **årligt fastställande av handlingsprogram med strategiska mål för de närmaste tre räkenskapsåren**
- **fastställande av budget för verksamheten**
- **ram för upptagande av krediter**
- **ställande av säkerhet**
- **bildande av bolag**
- **köp eller försäljning av bolag eller andel i sådant**
- **köp eller försäljning av fast egendom överstigande ett belopp om 1 000 000 kronor exkl moms per affärstillfälle**
- **andra köp, förvärv eller upplåtelse än som nämnts ovan överstigande ett värde av 1 000 000 kronor per affärstillfälle**
- **beslut i annat ärende av principiell betydelse eller annars av större vikt**

§ 16. Räkenskapsår

Aktiebolagets räkenskapsår ska vara 1 januari - 31 december.

§ 17. Firmateckning

Firman tecknas förutom av styrelsen av två styrelseledamöter i förening samt av styrelseledamot i förening med verkställande direktören. Verkställande direktören äger alltid rätt att teckna bolagets firma inom ramen för den löpande förvaltningen.

§ 18. Hembud

Hembudsskyldighet

Har aktie – oavsett fångets art – övergått till ny ägare ska aktien genast av förvärvaren hembjudas till aktieägarna till inlösen genom skriftlig anmälan hos bolagets styrelse. Åtkomsten av aktien ska därvid styrkas. Anmälan ska även innehålla uppgift om villkoren för äganderättsövergången och den ersättning som lämnats för aktien samt de villkor som förvärvaren ställer för inlösen.

När anmälan gjorts om akties övergång ska detta genom styrelsens försorg genast antecknas i aktieboken med uppgift om dagen för anmälan. Bolaget ska lämna en underrättelse om hembudet till varje lösningsberättigad med känd postadress med anmodan till den, som önskar begagna lösenrätten, att skriftligen framställa lösningsanspråk hos bolagets styrelse inom två månader räknat från anmälan till styrelsen om akties övergång. Erbjudandet om hembud får inte utnyttjas för ett mindre antal aktier än erbjudandet omfattar.

Företräde mellan flera lösningsberättigade

Anmälan om lösningsrätt ska genom styrelsens försorg genast antecknas i aktieboken med uppgift om dagen för anmälan. Anmäler sig flera lösningsberättigade ska samtliga aktier så långt det är möjligt fördelas mellan de lösningsberättigade i förhållande till deras tidigare innehav av aktier i bolaget. Återstående aktier fördelas genom lottning av aktiebolagets styrelse eller, om någon lösningsberättigad begär det, av notarius publicus.

Lösenbelopp och betalning

Lösenbeloppet ska utgöras, där fångat är köp, av köpeskillingen. Om parterna inte kommer överens bestäms köpeskillingen i den ordning lagen (1991:116) om skiljeförfarande stadgar.

Lösenbeloppet ska betalas inom en månad från den tidpunkt då lösenbeloppet blev bestämt.

Talan i fråga om hembud måste väckas inom två månader från den dag då lösningsanspråket framställdes hos bolaget.

När det står klart att lösningsrätten inte utnyttjats äger den som gjort hembudet rätt att bli registrerad för aktien.

Under hembudstiden har överlåtaren rätt att utöva rösträtten och därmed sammanhängande rättigheter för aktien.

§ 19. Inspektionsrätt

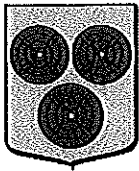
Kommunstyrelserna i Mora, Orsa och Älvdalens kommuner äger rätt att ta del av bolagets handlingar och räkenskaper samt i övrigt inspektera bolaget och dess verksamhet. Detta gäller dock endast i den mån hinder inte möter på grund av författningsreglerad sekretess.

§ 20. Ändring av bolagsordning

Denna bolagsordning får inte ändras utan godkännande av kommunfullmäktige i Mora, Orsa och Älvdalens kommuner.

2013-04-17

Till
Kommunfullmäktige

Revidering av kommunstyrelsens reglemente

Sammanfattning av ärendet

Med ikraftträdande den 1 januari 2013 har förändringar införts i kommunallagen innebärande att kommunstyrelsens uppsikt och ägarstyrning av sina bolag skärpts. Förändringarna berör 6 kap. 1 § där en ny § 1 a införs innebärande att kommunstyrelsen i årliga beslut ska dels bedöma verksamheten i förhållande till det ändamål fullmäktige har fastställt, dels verksamheten i förhållande till de kommunala befogenheterna.

De förändringar som skett i lagstiftningen innebär att kommunstyrelsens reglemente behöver kompletteras med skrivningar rörande uppsikten av sina bolag samt hur kommunstyrelsen till fullmäktige ska rapportera bolagens verksamhet och ekonomiska ställning. De tillkommande punkterna i reglementet har införts under § 3 (styrfunktionen) och § 9 (ansvar och rapporteringsskyldighet).

Beslutsunderlag

Förslag till reglemente för kommunstyrelsen, daterat 2013-04-16, (ny text i fet kursiverad stil)

Tjänsteförslag

1. Kommunfullmäktige antar förslag till nytt reglemente för kommunstyrelsen enligt bilaga
2. Reviderat reglemente gäller från och med den dag fullmäktige antagit detsamma

ORSA KOMMUN
Kommunledningskontoret

Göran Grå
Kommunchef

REGLEMENTE FÖR KOMMUNSTYRELSEN

Antaget av kommunfullmäktige 2010-11-29, § 73
reviderat 2011-05-30, § 25

Utöver det som föreskrivs om kommunstyrelsen i kommunallagen gäller bestämmelserna i detta reglemente.

KOMMUNSTYRELSENS ÖVERGRIPANDE FUNKTION

Ledningsfunktionen

1 § Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan. Den har ansvar för hela kommunens utveckling och ekonomiska ställning.

Kommunstyrelsen leder och samordnar planeringen och uppföljningen av kommunens ekonomi och verksamheter.

2 § I kommunstyrelsens ledningsfunktion ligger att leda och samordna bl a

- utveckling av den kommunala demokratin
  - personalpolitiken
-
- den översiktliga planeringen och detaljplaneringen samt användningen av mark och vatten
  - trafikpolitiken och verka för en tillfredsställande trafikförsörjning
  - informations- och turismverksamheten
  - kulturverksamheten
  - arbetet med att reformera det kommunala regelbeståndet
  - arbetet med att effektivisera administrationen
  - utvecklingen av IKT-system
  - utvecklingen av brukarinflytande samt
  - den kommunala beredskapsplanläggningen.

Kommunstyrelsen skall vidare med uppmärksamhet följa

- mark och bostadspolitik och se till att en tillfredsställande markberedskap upprätthålls samt att bostadsförsörjningen och samhällsbyggandet främjas
- energiplaneringen samt främja energi hushållningen

- miljö- och naturvårdspolitiken och verka för en god miljö i kommunen
- socialtjänsten och verka för att socialtjänstlagens mål kan uppfyllas
- den kommunala hälso- och sjukvården och verka för en god kommunal hälso- och sjukvård
- skolväsendet och verka för att skollagstiftningens mål kan uppfyllas
- fritidspolitiken och verka för en god fritidsverksamhet i kommunen.

Styrfunktionen

3 § I kommunstyrelsens styrfunktion ingår att

- leda arbetet med och samordna utformningen av övergripande mål, riktlinjer och ramar för styrningen av hela den kommunala verksamheten, göra framställningar i målfrågor som inte i lag är förbehållna annan nämnd
- övervaka att de av fullmäktige fastställda målen och planerna för verksamheten och ekonomin efterlevs och att kommunens löpande förvaltning handhas rationellt och ekonomiskt
- tillse att uppföljning sker till fullmäktige från samtliga nämnder om hur verksamheten utvecklas och hur den ekonomiska ställningen är under budgetåret
- ansvara för samordningsträffar med nämndpresidierna och förvaltningscheferna
- ha fortlöpande uppsikt över verksamheten i de **företag och stiftelser som** kommunen helt eller delvis äger eller annars har intresse i, främst vad gäller ändamål, ekonomi och efterlevnad av uppställda direktiv men också i avseende på övriga förhållanden av betydelse för kommunen
- ***löpande vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att de krav som anges i 3 kap. 17-18 §§ kommunallagen är uppfyllda beträffande de aktiebolag kommunen innehar aktier i***
- ***årligen, senast i samband med behandling av årsredovisningen, i beslut pröva om den verksamhet som bedrivits i de aktiebolag som kommunen helt eller delvis äger eller annars har intresse i enligt 3 kap 17-18 §§ kommunallagen under föregående kalenderår har varit***

förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna. Beslutet ska delges kommunfullmäktige snarast. Finner kommunstyrelsen att brister föreligger, ska den samtidigt lämna förslag till fullmäktige om nödvändiga åtgärder

- tillvarata kommunens intressen vid bolags- och föreningsstämmor och andra likartade sammanträden i de företag (***bolag, föreningar, stiftelser***) som kommunen helt eller delvis äger eller annars har intresse i.

KOMMUNSTYRELSENS ÖVRIGA VERKSAMHETER

Ekonomisk förvaltning

4 § Kommunstyrelsen skall ha hand om kommunens medelsförvaltning och därvid följa av fullmäktige meddelade föreskrifter härför.

Medelsförvaltningen omfattar placering och upplåning av medel. I uppgiften ingår också att bevaka att kommunens inkomster inflyter och att betalningar görs i tid samt vidta de åtgärder som behövs för indrivning av förfallna fordringar.

Kommunstyrelsen har också hand om övrig ekonomisk förvaltning. I denna uppgift ingår bl.a. att

- tillse att kommunens behov av försäkringsskydd är tillgodosett
- handha egen donationsförvaltning samt efter samtycke från annan nämnd placera sådana medel som ingår i donation som förvaltas av den nämnden.
- underhålla och förvalta sin lösa egendom och kommunens samlade fasta egendom
- upphandla kommunens behov av bygg- och anläggningsentreprenader

Personalpolitiken

5 § Kommunstyrelsen skall ha hand om frågor som rör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare och har därvid bl a att

- med bindande verkan för kommunen genom kollektivavtal reglera frågor rörande förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare
- förhandla på kommunens vägnar enligt gällande lagstiftning om förhandlingsrätt utom vad gäller 11-14 och § 38 lagen om medbestämmande i arbetslivet inom andra nämnders verksamhetsområden
- beslut om stridsåtgärd
- avgöra frågor om tolkning och tillämpning av lag, avtal och andra bestämmelser rörande förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare
- lämna uppdrag som avses i den kommunala delegationslagen (1954:130)

- verka och svara för utveckling och samordning av personaladministrationen
- kalla till central samverkansgrupp
- ge råd och biträde i personalpolitiska frågor
- följa frågor rörande kommunens förvaltningsorganisation övrig förvaltning

6 § Uppgifter enligt speciallagstiftning

Kommunstyrelsen är arbetslöshetsnämnd, räddningsnämnd och krisledningsnämnd

Kommunstyrelsen svarar för räddningstjänsten samt fullgör de övriga uppgifter som enligt lag skall fullgöras av den kommunala nämnd som svarar för räddningstjänsten.

Kommunstyrelsen svarar för låne- och bidragsgivningen till bostadsförsörjningen.

Kommunstyrelsen är arkivmyndighet. Närmare föreskrifter om arkivvården finns i arkivreglemente.

Kommunstyrelsen är även personuppgiftsansvarig enligt personuppgiftslagen inom sitt verksamhetsområde.

Kommunstyrelsen svarar för kommunens anslagstavla.

Kommunstyrelsen företräder kommunen som part eller utövar föreskriven tillsyn i det fall annan nämnd på grund av bestämmelse i lag eller annan författning är förhindrad att bestämma om rättigheter eller skyldigheter för kommunen därför att nämnden företräder denna som part eller själv bedriver verksamheten.

Kommunstyrelsen fullgör de trafikuppgifter som avses i 1 §, lagen (1978:244) om nämnd för vissa trafikfrågor

7 § Övrig verksamhet

Kommunstyrelsen har vidare hand om

- sysselsättnings- och näringslivsfrågor och ansvarar för åtgärder för att allmänt främja sysselsättningen näringslivet i kommunen
- kommunens centrala informationsverksamhet
- reformering av kommunstyrelsens regelbestånd och utformningen av fullmäktiges handlingar
- ärenden angående kommunens heraldiska vapen

- att medge utsträckning, nedsättning, dödning, sammanföring och relaxation av inteckningar samt utbyte av pantbrev och andra jämförliga åtgärder
- de förvaltnings- och verkställighetsuppgifter i övrigt som inte uppdragits åt annan nämnd.
- den kommunaltekniska verksamheten gator och vägar samt parker
- fritidsverksamhet
- flygplatsen
- trafiksäkerhetsfrågor
- energiplanering och energiförsörjning samt att främja energihushållningen inom förvaltningens verksamheter

Delegering från kommunfullmäktige

8 § Kommunstyrelsen skall besluta i följande grupper av ärenden

-
- köp, försäljning, byte, fastighetsbildning, expropriation eller inlösen med stöd av plan- och bygglagen av fastighet eller fastighetsdel inom av kommunfullmäktige fastställd ram och andra riktlinjer beträffande belopp och villkor i övrigt
  - i förköpsärenden besluta avstå från att utöva förköpsrätt samt under kommunfullmäktiges sommaruppehåll besluta i förköpsärenden
  - vid behov ta upp lån inom den beloppsram och de riktlinjer som fullmäktige fastställt
  - ingå borgen till stöd för bostadsförsörjningen
  - styrelsens förvaltningsorganisation inom de riktlinjer som fullmäktige fastställt
  - på begäran av en nämnd omfördela medel som anslagits till nämnden inom den budgeterade verksamhetsvolymen
  - i sådana mål och ärenden, där det ankommer på kommunstyrelsen att föra kommunens talan på kommunens vägnar träffa överenskommelse om betalning av fordran, anta ackord, ingå förlikning och sluta annat avtal

- avge yttrande som ankommer på kommunfullmäktige om inte yttrandet är av principiell betydelse för den kommunala självstyrelsen. Kommunstyrelsen får också besluta i sistnämnda slag av yttranden om remisstiden inte medger att yttrandet behandlas på ordinarie sammanträde med kommunfullmäktige.

ANSVAR OCH RAPPORTERINGSSKYLDIGHET

9 § Kommunstyrelsen skall se till att verksamheten bedrivs enligt med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt, de föreskrifter som kan finnas i lag eller förordning samt bestämmelser i detta reglemente.

Kommunstyrelsen skall **regelmässigt** till fullmäktige rapportera hur verksamheten **i kommunen och de bolag som kommunen helt eller delvis äger eller annars har intressen i** utvecklas och hur den ekonomiska ställningen är under budgetåret.

KOMMUNSTYRELSENS ARBETSFORMER

Sammansättning

10 § Kommunstyrelsen består av tretton ledamöter och tretton ersättare.

Ersättarnas tjänstgöring

11 § Om en ledamot är förhindrad att inställa sig till ett sammanträde eller att vidare delta i ett sammanträde skall en ersättare tjänstgöra i ledamotens ställe.

En ledamot som inställer sig under ett pågående sammanträde har rätt att tjänstgöra även om en ersättare har trätt in i ledamotens ställe

Om inte ersättarna väljs proportionellt skall ersättarna tjänstgöra enligt den av fullmäktige mellan dem bestämda ordningen.

En ersättare som har börjat tjänstgöra har dock alltid företräde oberoende av turordningen. Om styrkebalansen mellan partierna därigenom påverkas får en ersättare som inställer sig under pågående sammanträde träda in i stället för en ersättare som kommer längre ner i ordningen.

Ej tjänstgörande ersättare har närvarorätt och yttranderätt vid nämndens sammanträden.

12 § En ledamot eller en ersättare som har avbrutit sin tjänstgöring på grund av jäv i ett ärende får åter tjänstgöra sedan ärendet har handlagts.

En ledamot som har avbrutit tjänstgöringen en gång under ett sammanträde på grund av annat hinder än jäv, får åter tjänstgöra om ersättarens inträde har påverkat styrkebalansen mellan partierna.

Inkallande av ersättare

13 § En ledamot som är hindrad att delta i ett sammanträde eller i en del av ett sammanträde, skall snarast anmäla detta till kommunstyrelsens sekreterare eller någon annan anställd vid kommunstyrelsens kansli som kallar ersättare. Den ersättare kallas som står i tur att tjänstgöra och som inte redan kallats in.

Ersättare för ordföranden

14 § Om varken ordföranden eller vice ordförandena kan delta i ett helt sammanträde eller i en del av ett sammanträde, fullgör den som varit ledamot i kommunstyrelsen längst tid ordförandens uppgifter. Om två ledamöter suttit lika länge gäller att den äldste ledamoten fullgör ordförandens uppgifter.

Om ordföranden på grund av sjukdom eller av annat skäl är hindrad att fullgöra uppdraget för en längre tid får styrelsen utse en annan ledamot att vara ersättare för ordföranden. Ersättaren fullgör ordförandens samtliga uppgifter.

Sammanträdena

15 § Tidpunkt

Kommunstyrelsen sammanträder på dag och tid som styrelsen bestämmer.

16 § Kallelse

Ordföranden ansvarar för att kallelse utfärdas till sammanträdena.

Kallelsen skall vara skriftlig och innehålla uppgift om tid och plats för sammanträdet.

Kallelsen skall på ett lämpligt sätt tillställas varje ledamot och ersättare samt annan förtroendevald som får närvara vid sammanträdet senast fem dagar före sammanträdesdagen.

Kallelsen skall åtföljas av föredragningslista. Ordföranden bestämmer i vilken utsträckning handlingar som tillhör ett ärende på föredragningslistan skall bifogas

I undantagsfall får kallelse ske på annat sätt.

När varken ordföranden eller vice ordförandena kan kalla till sammanträde skall den som varit ledamot i kommunstyrelsen under längst tid göra detta. Om två ledamöter suttit lika länge gäller att den äldste skall kalla till sammanträde

Ordföranden

17 § Det åligger kommunstyrelsens ordförande att

- närmast under kommunstyrelsen ha uppsikt över kommunens hela nämndförvaltning
- med uppmärksamhet följa frågor av betydelse för kommunens utveckling och ekonomiska intressen samt effektiviteten i verksamheten och ta initiativ i dessa frågor
- främja samverkan mellan kommunstyrelsen och kommunens övriga nämnder samt

- representera kommunstyrelsen vid uppvaktningar hos myndigheter, konferenser och sammanträden om inte kommunstyrelsen bestämt annat i ett särskilt fall.

Kommunstyrelsens ordförande får närvara vid sammanträde med de nämnder som fullmäktige angivit i särskilt beslut. Ordföranden får därvid delta i överläggningarna men inte i besluten. Närvarorätten gäller inte ärenden som rör myndighetsutövning mot någon enskild.

Kommunalråd

18 § Kommunstyrelsens ordförande skall vara kommunalråd.

Kommunalrådet skall på heltid ägna sig åt uppdrag för kommunen samt uppdrag som är förenliga med uppdraget som kommunalråd.

Justering av protokoll

19 § Protokollet justeras av ordföranden och en ledamot.

Kommunstyrelsen kan besluta att en paragraf i protokollet skall justeras omedelbart. Paragrafen bör redovisas skriftligt innan styrelsen justerar den.

Reservation

---

20 § Om en ledamot har reserverat sig mot ett beslut och ledamoten vill motivera reservationen skall ledamoten göra det skriftligt. Motiveringen skall lämnas före den tidpunkt som har fastställts för justeringen av protokollet.

Delgivning

21 § Delgivning med kommunstyrelsen sker med ordföranden, kanslichefen eller annan anställd som styrelsen bestämmer.

Undertecknande av handlingar

22 § Avtal, andra handlingar och skrivelser som beslutas av kommunstyrelsen skall undertecknas av ordföranden eller vid förfall av denna av vice ordföranden och kontrasigneras av anställd som styrelsen bestämmer.

I övrigt bestämmer kommunstyrelsen vem som skall underteckna handlingar.

Utskott

23 § Inom kommunstyrelsen skall finnas ett eller flera utskott.

Utskottet består av fem ledamöter och fem ersättare.

24 § Kommunstyrelsen väljer för den tid styrelsen bestämmer bland utskottets ledamöter en ordförande och två vice ordföranden.

Om ordföranden i utskottet på grund av sjukdom eller av annat skäl är hindrad att fullgöra sitt uppdrag för en längre tid får styrelsen utse en annan ledamot i utskottet att som ersättare för ordföranden fullgöra dennes uppgifter.

25 § Ej tjänstgörande ersättare har närvarorätt och yttranderätt vid utskottets sammanträden.

Ersättare skall inkallas till tjänstgöring i den av kommunstyrelsen vid valet bestämda ordningen.

Avgår en ledamot eller en ersättare i utskottet, som inte utsetts vid proportionellt val, skall fyllnadsval snarast förrättas.

26 § Utskottet sammanträder på dag och tid som varje utskott bestämmer. Sammanträden skall också hållas när ordföranden anser att det behövs eller när minst tre ledamöter begär det.

Utskottet får handlägga ärenden bara när mer än hälften av ledamöterna är närvarande.

~~27 § De ärenden som skall avgöras av kommunstyrelsen i dess helhet skall beredas av utskottet om beredning behövs.~~

Ordföranden eller kanslichefen överlämnar sådana ärenden till utskottet.

När ärendet beretts skall utskottet lägga fram förslag till beslut.

Närvarorätt

28 § Vid kommunstyrelsens och arbetsutskottets sammanträden får, i den mån inte styrelsen eller utskottet för särskilt fall beslutar annat, styrelsens förvaltningschefer vara närvarande med rätt att delta i överläggningarna.

Orsa den 22 april 2013

Mats Mårtensson

Orsa Kommun

Yttrande över medlemskap i Trästadsnätverket
Nätverk för stadsbyggande i en biobaserad samhällsekonomi

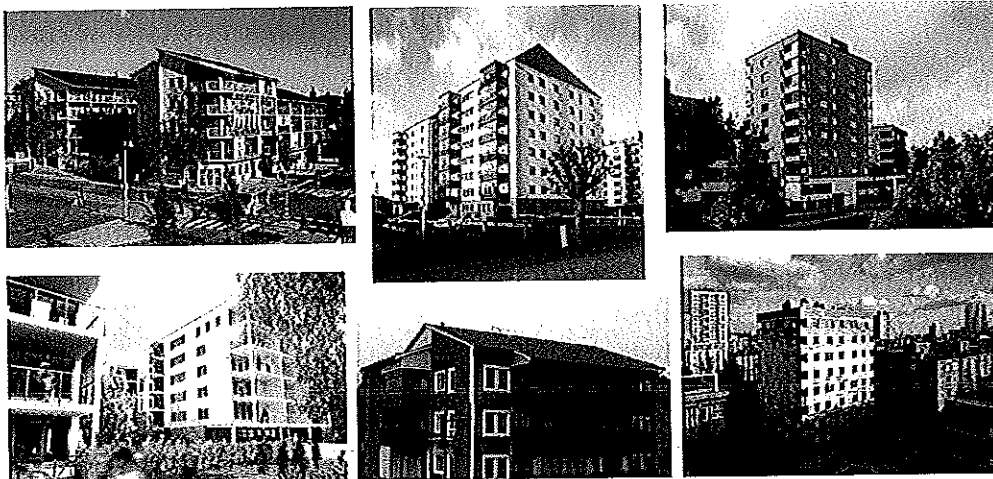
Vår förhoppning är att öka byggandet i landet av flerfamiljshus. Där har vi deltagit i projektet *Trästad 2012*. Ett projekt som pågått under en treårs period med avslutning i höstas. Trästadsnätverket är en fortsättning på Trästad 2012 för att stimulera till ökat byggande i trä.

Förhoppningarna att träbyggandet ska få genomslag ur miljösynpunkt är stor då cementtillverkningen producerar mycket koldioxid. Vi ser dock även andra fördelar för vår kommun om byggandet i trä ökar. Råvaran finns på landsbygden och tillgången kan anses vara mycket stor om avverkning och nyplantering sköts på ett bra sätt. Skogs- och sågverksindustrin får ökad efterfrågan på sina produkter. Vidare skulle företagen som bygger huselementen få ett uppsving och bli fler.

Tätorterna växer och de problem de idag har är dels att hinna bygga ikapp efterfrågan och att byggkostnaderna skenat. Att byggkostnaderna ökat omotiverat mycket är ett problem i sig som vi lämnar därhän i detta yttrande men att om vi skulle få en vändning till ökat byggande i trä där efterfrågan finns skulle de ha positiva effekter på landsbygdskommunerna (typ Orsa).

Vi på Orsabostäder ser gärna att Orsa blir medlemskommun i Trästadsnätverket.

Hälsningar Arne Grahn

På bild, från vänster till höger, övre raden först: Cederterassen Piteå, Portvakten Växjö, Björkbacken Tyresö centrum, Askims torg Göteborg, Rättvisan Orsa, Murray Grove, Hackney-London

Trästadsnätverket

Nätverk för stadsbyggande i en biobaserad samhällsekonomi

Nu startar Trästadsnätverket – ett nätverk för kommuner som har en uttalad vilja att gå före och verka för ett biobaserat klimatsmart byggande. Kommuner som vill anta utmaningarna i utvecklandet av en biobaserad samhällsekonomi – en ekonomi som minskar klimatpåverkan och användningen av fossila råvaror.

Nätverket ska ge din kommun:

- Faktabaserad, konkret kunskap om träbyggande och dess betydelse i arbetet mot generella miljömål.
- Konkreta verktyg för kommunens styrning mot träbyggande.
- Kontakter med de mest framgångsrika aktörerna inom området idag.
- Information om den senaste utvecklingen vad gäller politisk styrning, vetenskapligt producerad kunskap, arkitektur, ekonomi och teknik kopplade till träbyggande.
- Insyn i, och möjlighet att påverka, utformningen av ett nytt nationellt projekt för att öka träbyggandet.

Bakgrund

Nätverket startas av aktörer som har varit aktiva i satsningarna *Trästad 2012* och *Nationella träbyggnadsstrategin*. Projekten har syftat till att uppfylla visionen: ”trä ska vara ett självklart alternativ i allt byggande”, formulerad i den statliga utredningen *Mer trä i byggandet* från 2004.

Fördelar med träbyggande

För många kommuner i de här satsningarna har övertygelsen vuxit sig stark om att träbyggandets klimatfördelar behöver föras ut bredare i samhället. Engagemanget grundas också i andra viktiga samhällsekonomiska fördelar med ett ökat träbyggande. Den

svenska skogsindustrin får avsättning för sina produkter. Nya aktörer kommer in i byggbranschen och bidrar till förnyelse och produktivitetsoökning – speciellt genom att modernt träbyggande är industriellt och en stor del av produktionen sker i skyddad miljö i fabrik. Träbyggnader är uppskattade av brukare och har höga kvaliteter vad gäller inomhusmiljö. Innovativa storskaliga träbyggnader kan på grund av sina låga tyngd användas för påbyggnader vid förtätning av städer och vid besvärliga grundläggningsförhållanden.

Det här nätverket finns till för kommuner som vill dra effektiv nytta av redan gjorda erfarenheter och framtagna kunskaper och som vill hålla sig informerade om vad som händer framåt.

Aktiviteter och finansiering

Nätverket är oberoende av politisk färg och oberoende av industrins intressen.

Administrationen finansieras genom kommunernas egna avgifter. Följande aktiviteter planeras:

- En hemsida.
- En uppdaterad kontaktlista.
- Ett nyhetsbrev, två per år.
- Två öppna seminarier per år där experter medverkar. Till seminarierna kan man med fördel ta med exploatörer och industri i sin kommun.
- Ett workshop-upplägg för att initiera/driva arbetet i kommunen (genomförande ingår ej).

Årsavgiften är 25 000:- per år. Aktivitetsgraden ovan förutsätter minst 12 medverkande kommuner.

Nätverkets organisation

Ramar för nätverkets aktiviteter sätts upp av en styrgrupp med kommunpolitiker och tjänstemän från medlemskommunerna samt representanter från länsstyrelserna i Västerbottens län, Dalarnas län och Kronobergs län samt Västra Götalandsregionen. Samordning av aktiviteterna utförs av SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut.

Kontakt

Anmäl ditt intresse eller kom in med dina frågor till:

Ylva Sandin, samordnare, SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut,
ylva.sandin@sp.se, 010 – 516 51 35.

Eller kontakta någon av styrgruppens politiker:

Leif Walterum: leif.walterum@skovde.se

Lorents Burman: lorents.burman@skelleftea.se

Per Schöldberg: per.scholdberg@vaxjo.se

Mats Dahlström: mats.dahlstrom@falun.se

Kontaktperson
Ylva Sandin
SP Trä
010-516 51 35
Ylva.Sandin@sp.se

Datum
2013-04-18

Beteckning

Sida
1 (3)

Anmälan om medlemskap i Trästadsnätverket

Deltagande kommun

kommun anmäler önskan om att bli medlem i Trästadsnätverket tills vidare, med förutsättningar enligt sidan 2-3 nedan.

Underskrift

Namnförtydligande

Titel/Funktion i kommunen

Ort och datum

Kommunens kontaktperson gentemot nätverkets samordnare är (namn, organisatorisk tillhörighet, telefonnummer och mailadress):

Följande personer i kommunen är också kunniga i eller intresserade av träbyggnadsfrågor/biobaserat byggande och bör finnas med på nätverkets kontaktlista (ange namn, funktion, telefonnummer och mailadress):

Denna sida (sidan 1) skickas ifylld till Ylva Sandin, SP, Box 857, 501 15 BORÅS

SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut

Postadress	Besöksadress	Telefon / Telefax	E-post / Internet	Bankgiro	PlusGiro	Org.nummer
SP Box 857 501 15 BORÅS	Västeråsen Brinellgatan 4 504 62 BORÅS	010-516 50 00 033-13 55 02	info@sp.se www.sp.se	715-1053	1055-3	556464-6874

Trästadsnätverket, förutsättningar

Syfte

Kommuner intresserade av att realisera visionen: "trä ska vara ett självklart alternativ i allt byggande" erbjuds medverka i ett nätverk för att:

- Få ett forum för dialog med andra kommuner.
- Öka sina kunskaper om träbyggande/biobaserat byggande.
- Följa med i vad som händer.

Aktiviteter

Ambitionen är att årsavgiften ska täcka minst:

- En hemsida.
- En uppdaterad kontaktlista.
- Ett nyhetsbrev, 2 per år.
- Två öppna seminarier per år. Hit får kommunen ta med valfritt antal deltagare. Kommuner uppmanas att bjuda in gäster från exempelvis lokal träindustri, lokala exploitörer och konsultföretag.
- Förslag till upplägg av lokala workshops (genomförande ingår ej).

För att kunna hålla denna aktivitetsgrad krävs omkring 12 medverkande kommuner. Vid färre antal medverkande minskas ambitionerna. Det förutsätts att kommuner kan bidra med lokaler till seminarierna och eventuellt föredragshållare (om speciell och efterfrågad kompetens finns i kommunens organisation).

Organisation

SP samordnar nätverkets aktiviteter och arbetar operativt med de praktiska delarna. En styrgrupp sätter upp ramar för nätverkets aktiviteter. Styrgruppen bidrar också med information om hur arbetet framskrider med en kommande nationell satsning på ett ökat träbyggande (ett "Trästad 2020"). Styrgruppen består vid nätverkets bildande av politiker och tjänstemän från de initiativtagande medlemskommunerna (Växjö, Skellefteå, Skövde och Falun) samt tjänstemän från länsstyrelserna i Västerbottens län, Dalarnas län, Kronobergs län samt Västra Götalandsregionen. Samordnaren på SP ingår också i styrgruppen. Styrgruppen har ett presidium, en mindre grupp om 2-3 medlemmar som kan samarbeta med samordnaren mellan styrgruppens möten.

Medlemskommunernas åtagande

Ett framgångsrikt nätverk bygger på medlemmarnas intresse och aktiva medverkan. Medlemskapet i Trästadsnätverket innebär att kommunen förväntas ha företrädare som:

- Deltar i nätverkets aktiviteter med ett personligt engagemang och i en positiv anda.
- Använder nätverkets kanaler för att sprida information och nyheter (bidrar till nyhetsbrevet).
- Delar med sig av kunskaper, erfarenheter och idéer.

Kommunen förväntas också:

- Betala en avgift för att finansiera aktiviteter och samordnarens arbete, se nedan.
- Bidra, om det behövs och är möjligt, med lokal för seminarium.
- Bidra, om det efterfrågas och är möjligt, med föredragshållare från sin egen organisation vid seminarierna.

Avgift

Avgiften ska under de två första åren vara 25 000 kronor per år. Årsavgiften kommer att faktureras i januari varje år, med undantag av 2013. Nätverket startar den 1 juni 2013, därav faktureras endast en halv årsavgift år 2013. Eventuell förändring i årsavgiften beslutar styrgruppen om.

Samordnarens åtagande

Samordnaren, SP, förbinder sig att:

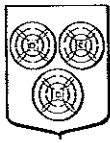
- Konstruera och underhålla hemsidan.
- Ta fram och uppdatera kontaktinformation.
- ~~Samla in information till, framställa och skicka ut nyhetsbrev. Medlemmarna ser till att denna bevakning blir intressant genom att förmedla information till nyhetsbrevet.~~
- Planera och genomföra seminarierna (utforma upplägg, anlita experter, boka lokaler och förtäring, förhandla om priser, skicka kallelser, moderera och dokumentera).
- Delta i möten med styrgruppen/presidiet, minst 2 per år.
- Utforma uppsökande workshop/s att erbjuda kommunerna.

Kontaktperson: Ylva Sandin, SP Trä, 010 – 516 51 35, ylva.sandin@sp.se, Box 857, 501 15 BORÅS.

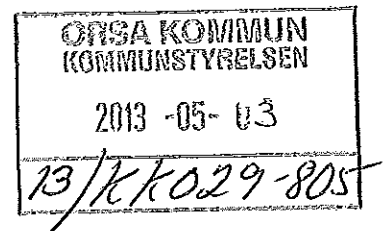
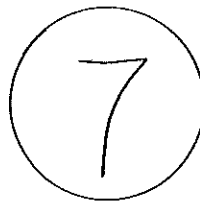
Utträde och förändring i villkoren

Om en kommun önskar gå ur nätverket ska detta meddelas samordnaren senast 31:e oktober året före.

Eventuella förändringar i nätverkets villkor och aktiviteter kan beslutas av styrgruppens presidium i samråd med samordnaren.

ORSA KOMMUN

Avtal mellan Orsa kommun och Orsayran

Bakgrund

Kommunstyrelsens arbetsutskott (KS AU) beslutade den 2013-02-19 om ekonomiskt stöd till gatumusikfestivalen Orsayran. Stödet ska gälla två år för 2013 och för jubileumsåret 2014.

Parter

Orsa kommun (org. nr 212 000-2189), Box 23, 794 21 Orsa.
Orsayran Ekonomisk förening (org. nr. 769600-8635), Box 7, 794 21 Orsa.

Avtalsperiod

Avtalet gäller under en tvåårsperiod, för åren 2013 och 2014.

Parternas ansvar

Orsa kommun (Kommunen) förbinder sig att utbetala ersättning till Orsayran enligt nedan.

Kommunen (Fritids- och servicekontoret) tillhandahåller avspärrningsutrustning till Orsayran enligt tidigare rutiner.

Kommunen (Fritids- och servicekontoret) tillhandahåller och ansvarar för fram och bortforsling av latriner 3st "bajamajor" och 1st urinoar.

Kommunen (Fritids- och servicekontoret) ansvarar för fram- och bortforslig av scenvagn enligt tidigare rutiner.

Orsayran förbinder sig att genomföra fem Orsayror sommaren 2013 och sex Orsayror sommaren 2014, inklusive 30 årsjubileum.

Orsayran ansvarar för omdirigering av trafik och trafikskyltning.

Orsayran ansvarar för städning av de offentliga platserna och gatorna efter yorna.

Ersättning

150 000 kronor per år 2013-2014 utgår för ovan beskrivna aktiviteter.
Ersättningen utbetalas senast den 30 juni 2013 respektive den 30 juni.

Redovisning av uppdraget

Verksamheten ska redovisas av Orsayran senast den 30 september 2013 respektive 2014.

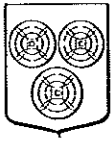
Postadress
Box 23
794 21 Orsa
Besöksadress
Parkgatan 1

Telefon
0250-55 21 00 vxl

Fax
0250-55 23 15

Bankgiro
797-7200
Postgiro
12 42 60-1

Org.nr
212000-2189

ORSA KOMMUN

Avtalet är upprättat i två exemplar varav parterna tagit var sitt.

Orsa 2013-

För Orsa kommun

.....

.....
Namnförtydligande

Orsa 2013-

Orsayran Ekonomisk förening

.....

.....
Namnförtydligande

20 12

Orsayran går 2012 in på sitt 28:e år och är ett av landets äldsta musikevenemang. Orsayran är mycket viktig för Orsa Kommun. Den är ett glädjämne för invånare, lockar besökare till kommunen, används i div marknadsföring, förstärker och befäster Orsas musikprofil och är en arena/inkomstkälla för ortens föreningar, butiker och turistföretag.

Genom år av erfarenhet och samverkan sker genomförandet på ett socialt ansvarsfullt och föredömligt sätt. De vaktbolag samt Polisen i Dalarna som arbetar med yran berömmar evenemanget för den goda ordningen, smidig samverkan och få incidenter.

Orsayran fortsätter att satsa mer på det som är starkt – musiken i alla dess former! Prioriterade områden att bearbeta är ett större samarbete med övriga föreningar i kommunen, fler ungdomsaktiviteter och mer satsning på mångfald.

Orsayran ansöker därför härmed om samarbete och bidrag gällande följande insatser:

Nyttjanderätt: Orsayran får utan ersättning nyttja den kommunägda marken inom det streckmarkerade området (samma skiss som 2011) under fem onsdagar 4, 11, 18, 25 juli samt 1 augusti 2012.

Adm. tjänster: Porto
Kuvert
Kopiering
Bygglovstillstånd (1 bygglov för 4-6 serveringsplatser)
Avspärrningstillstånd

Bidrag: 60 000 kronor (ex Turismbidrag)
30 000 kronor (ex Föreningsbidrag)
30 000 kronor Kulturbidrag (20' ungdomsscen samt 10' barnverksamhet)

Tekniska tjänster: Trafikskyltning (uppsättning och nedtagning)
Informationsskyltar Moravägen (uppsättning och nedtagning)
Avspärrningar

**Övriga tjänster/
alt bidrag:** - 8 stycken mobila toaletter (bajamajor) inkl hyra och tömning*
- Städning*
- Orsayran hoppas att Kommunstyrelsen även 2012 kan betala ut bidrag till nattvandrande föreningar med 2000 kronor per yra, dvs totalt 10 000 kronor.

Kontaktperson: Orsayran skulle också särskilt uppskatta om vi kunde få en (1) namngiven handläggare som blir vår kontaktperson i Kommunen gällande alla ovanstående punkter.

* Som tidigare ordnades av Tekniska Kontoret

Carina Bertsdotter
Ordförande
ORSAYRAN EKONOMISK FÖRENING
0708-176 306
carina@caico.se

Kommunfullmäktige
Kommunstyrelsen
Kommunstyrelsens arbetsutskott

2012-05-15

4

Kf §

Ks §

Au § 68

Dnr 12/KK038-805

Förslag till samverkan och bidrag till Orsayran 2012

Näringslivschefen presenterar förslag till samverkan mellan kommunen och Orsayran avseende kommunens engagemang i yrorna 2012. Inget avtalsförslag har tagits fram utan arbetsutskottet har att ta ställning till Orsayrans önskemål om pengabidrag. Ansökan om kulturbidrag är avstämt med kulturutskottet som samtycker till beloppet och överlåter till arbetsutskottet att besluta i ärendet. Näringslivschefen föreslår hur kommunen kan bidra till Orsayran genom egen arbetsinsats och ekonomiskt bidrag.

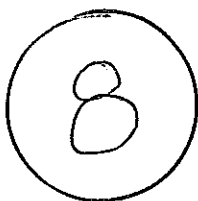
Under sommaren 2012 arrangeras fem yror.

Arbetsutskottet beslutar

- att bevilja Orsayran 55 000 kr i turismbidrag samt 30 000 kr i kulturbidrag, samt porto, kuvert och kopiering
- att ansökan om 30 000 kr i föreningsbidrag behandlas i samband med övriga föreningsbidrag 2012-06-19
- att ge näringslivschefen och kulturchefen i uppdrag att samordna övrig samverkan mellan Orsayran och kommunens verksamheter.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Kommunfullmäktige
Kommunstyrelsen
Kommunstyrelsens kulturutskott

2013-02-19

5

Kf §
Ks §
Au § 18

Dnr 12/KK174-800

Förslag till samlad kulturförvaltning

Kommunstyrelsen beslutade 2012-06-11 att uppdra till kommunchefen att utreda möjligheten att sammanföra kulturförvaltningen under ett och samma tak med både verksamhetsmässiga och ekonomiska konsekvenser samt att utredningen ska vara klar att redovisas för kommunstyrelsen 2012-11-12.

Kulturchef Peter Bernhorn har 2012-11-06 överlämnat en redovisning av förutsättningarna för att sammanföra kulturförvaltningen under ett och samma tak. I utredningen presenteras fyra alternativa förslag till samlad kulturförvaltning och vilka verksamhetsmässiga och ekonomiska konsekvenser genomförandet av dessa skulle få.

Kulturchefen förordar att dagens kulturhus även blir ett framtida kulturhus för den samlade kulturförvaltningen. Detta under förutsättning att musikskolans lokaler kan tas i anspråk och att en anpassad ombyggnation genomförs av entré, källarplan och plan 1.

Kulturutskottet förordade 2012-12-06, § 43, alternativ fyra som innebär att dagens kulturhus även blir ett framtida kulturhus för den samlade kulturförvaltningen

Därefter uppdrog kommunstyrelsen 2013-01-14, § 18, till kommunchefen att ta fram underlag för alternativ fyra med musikskolan kvar i kulturhuset, inklusive kostnadsberäkning.

Kommunchefen överlämnar utredningen "Orsa kulturverksamhet och musikskola - rapport om lokaliseringalternativ med kostnadskonsekvenser", som tagits fram av Sweco Architects AB. I utredningen redovisas bland annat konsekvenserna av en samlokalisering av en samlad kulturförvaltning och musikskolan i kulturhuset.

Arbetsutskottet beslutar

att uppdra till kommunchefen att ta fram beslutsunderlag, inklusive en kostnadsjämförelse, för dels genomförande av en samlad kulturförvaltning i enlighet med alternativ fyra i kulturchefens utredning 2012-11-12, dels nya lokaler för musikskolan.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

KOSTNADSBEDÖMNING BIBLIOTEK TILL GÖTA 1

UPPDRAG Orsa Kulturhus	UPPDRAGSLEDARE Klas Wränge	DATUM 2013-04-25
UPPDRAGSNUMMER 3314376000	UPPRÄTTAD AV sekwra	

Byggnaden Göta 1 (Orsa Kulturhus) bedöms allmänt vara i gott skick. Byggnaden och dess installationer renoverades för ca 10 år sedan och bedöms med mindre ombyggnad och anpassning kunna nyttjas i tänkt scenario med bibliotek samlokaliserat med övrig kulturverksamhet.

Åtgärd	Kostnad	Anm
Åtgärder i källare	30-50 000	Anpassning av inredning för släktforskning
Rum för tidningsläsning	80-100 000	Ändring dörrförbindelser, målning
Ny receptionsdisk	200-280 000	Avväxling och rivning delar av väggar. Putsliugning, målningskomplettering av socklar och golv. Anpassning av bef receptionsdisk.
Flyttning av bildarkivets kompaktförvaring. Rivning av tillfällig vägg	70-90 000	
2 st nya dörrförbindelser (öppningar) mellan rum i plan 2 (vuxenavdelning)	50-70 000	
Komplettering av belysning och larm	150-300 000	Beroende på omfattning av biblioteksinredningen och behov av specialbelysning
Div komplettering, målning	100 000	
Inventarier allmänt	*400 000	
Konsultkostnader	110 000	Prognos, varav 10 000 förbrukade.
Flyttkostnader	*150 000	
Summa	940-1 650	

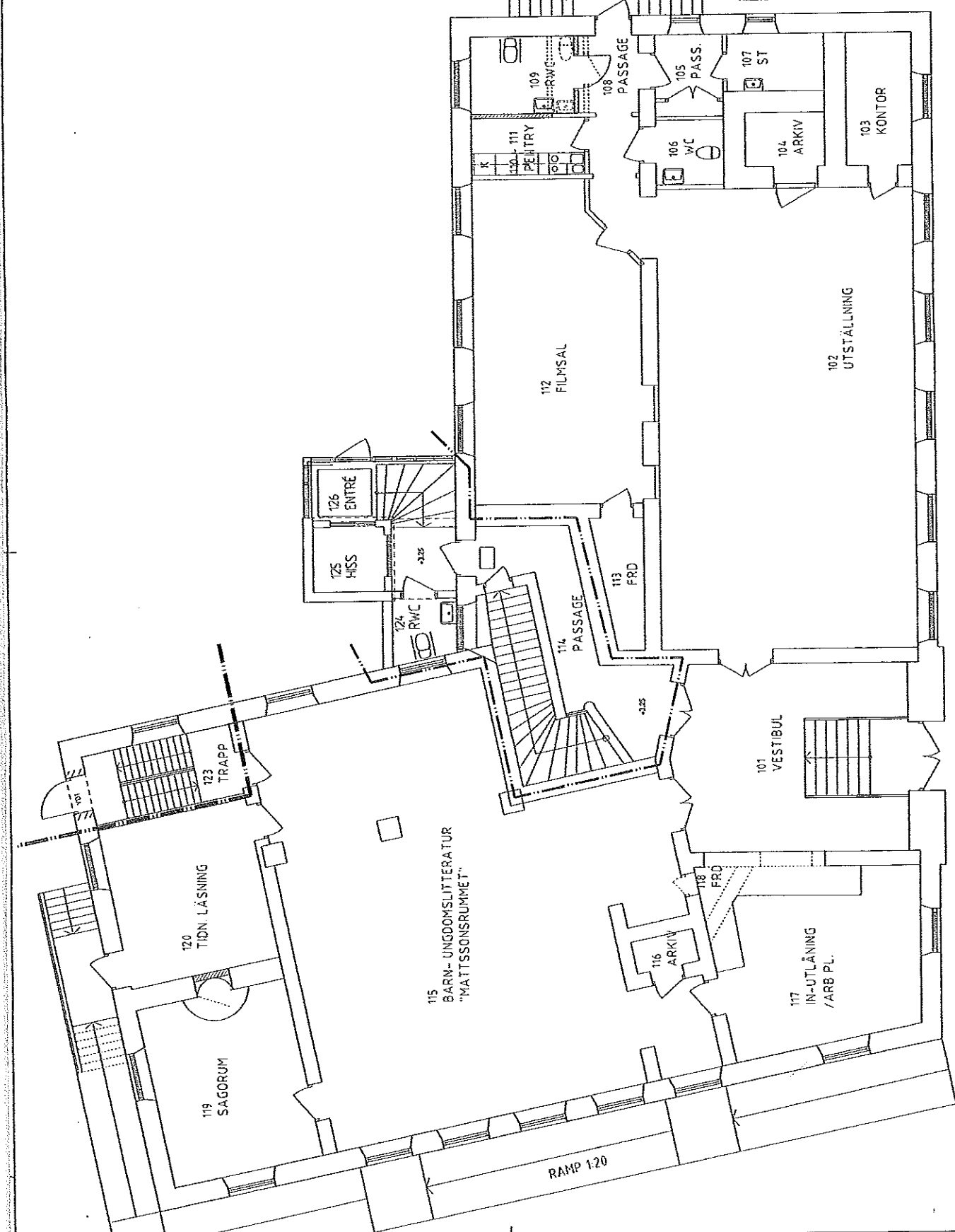
*Uppgifter från verksamheten

KULTURHUSET, Kv GÖTA 1	
ORSA KOMMUN	
A	BYGGNADSBYGGNAD
B	BYGGNADSBYGGNAD
C	BYGGNADSBYGGNAD
D	BYGGNADSBYGGNAD
E	BYGGNADSBYGGNAD
F	BYGGNADSBYGGNAD
G	BYGGNADSBYGGNAD
H	BYGGNADSBYGGNAD
I	BYGGNADSBYGGNAD
J	BYGGNADSBYGGNAD
K	BYGGNADSBYGGNAD
L	BYGGNADSBYGGNAD
M	BYGGNADSBYGGNAD
N	BYGGNADSBYGGNAD
O	BYGGNADSBYGGNAD
P	BYGGNADSBYGGNAD
Q	BYGGNADSBYGGNAD
R	BYGGNADSBYGGNAD
S	BYGGNADSBYGGNAD
T	BYGGNADSBYGGNAD
U	BYGGNADSBYGGNAD
V	BYGGNADSBYGGNAD
W	BYGGNADSBYGGNAD
X	BYGGNADSBYGGNAD
Y	BYGGNADSBYGGNAD
Z	BYGGNADSBYGGNAD
AA	BYGGNADSBYGGNAD
AB	BYGGNADSBYGGNAD
AC	BYGGNADSBYGGNAD
AD	BYGGNADSBYGGNAD
AE	BYGGNADSBYGGNAD
AF	BYGGNADSBYGGNAD
AG	BYGGNADSBYGGNAD
AH	BYGGNADSBYGGNAD
AI	BYGGNADSBYGGNAD
AJ	BYGGNADSBYGGNAD
AK	BYGGNADSBYGGNAD
AL	BYGGNADSBYGGNAD
AM	BYGGNADSBYGGNAD
AN	BYGGNADSBYGGNAD
AO	BYGGNADSBYGGNAD
AP	BYGGNADSBYGGNAD
AQ	BYGGNADSBYGGNAD
AR	BYGGNADSBYGGNAD
AS	BYGGNADSBYGGNAD
AT	BYGGNADSBYGGNAD
AT198	A-40.1-121

SWECO

2013-02-14

Orsa kulturverksamhet och musikskola – rapport om lokaliseringssalternativ med kostnadskonsekvenser

Bakgrund och uppdrag

Kommunstyrelsen vill undersöka möjligheterna till och hitta för kommunen som helhet **optimal lokalanvändning för Orsa kulturförvaltning och Orsa kommuns musikskola** och belysa konsekvenserna av olika sätt att lösa denna fråga. Lokalanvändning för framför allt bibliotek och utställningar anses ofördelaktigt, dels genom lokalernas sammanlagda storlek och uppdelning och dels genom att kostnad för personal blir hög. Detta har bl a medfört begränsade öppettider för allmänheten.

Nuvarande lokaler

<p>Orsa kommuns kulturverksamhet har idag lokaler i biblioteket (820 m²) och i Kulturhuset, kv Göta 1 (ca 750 m²)</p> <p>Biblioteket har anpassade lokaler med vissa mindre brister avseende bl a personalrum.</p> <p>Kulturhuset rymmer i plan 1 utställningslokaler, dräktgalleri och i källaren utställningsverkstad, fotolab och arkivlokaler och förråd</p>	<p>Musikskolan som disponerar plan 2 i Kulturhuset och del av plan 3 (ca 650 m²) i lokaler som är anpassade för verksamheten.</p> <p>Musikskolans verksamhet medför akustisk påverkan på sin omgivning, vilket hittills inte medfört nämnvärd olägenhet främst beroende på att utställningsverksamheten har andra och begränsade verksamhetstider än skolan</p>
--	--

1 (7)

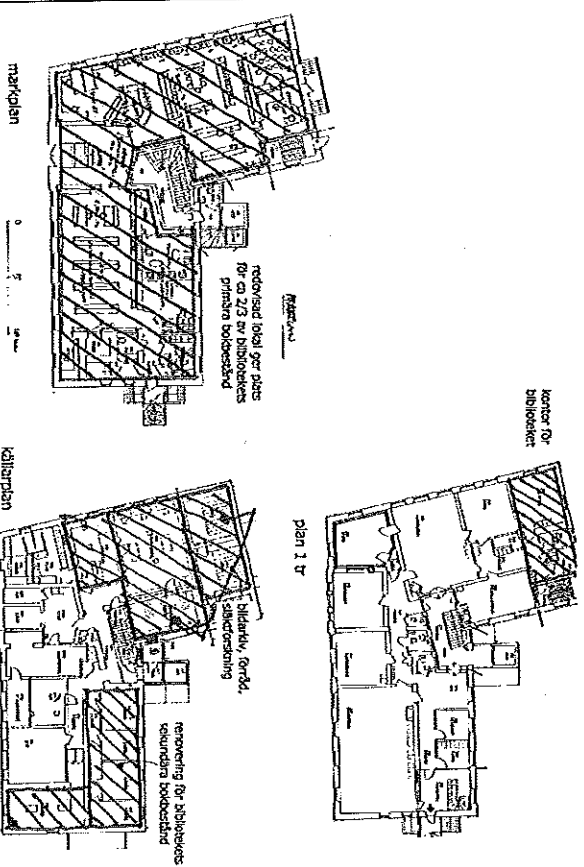
Vad har gjorts tidigare?

Lokalutredning 2009-11-11 har visat att biblioteket kan inrymmas på plan 1 och i källaren av i Kulturhuset, Göta 1, dock med en reduktion av bokbeståndet med ca 1/3 och med inträng på plan 2 med administration och personalrum.

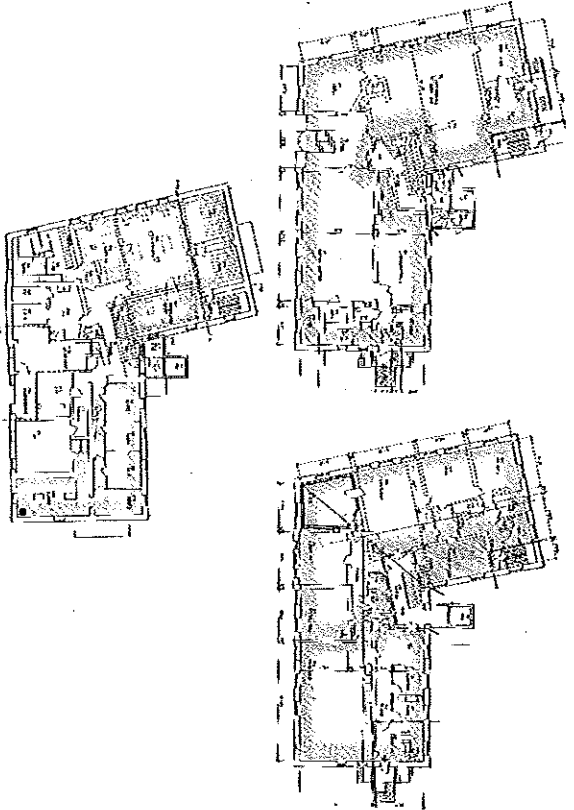
Vidare att man i så fall avstår helt från eller omlokaliserar utställningsverksamheten.

Kostnaden för anpassning av Göta till bibliotek enl skisser beräknades 2009 till mellan 3 och 5 miljoner + inventarier.

En stor del av denna kostnad utgörs av anpassnings- och teknisk förbättring av källarlokalerna.

Samlokalisering i Kulturhuset kv Göta 1

<p>För att medge att bibliotek med viss utställningsverksamhet ska kunna samlokaliseras med del av musikskolan i Kulturhuset krävs att musikskolan reducerar sin yta med minst ca 150 m².</p> <p>Konsekvenser av detta belyses i yttranden från resp verksamhetsansvariga. (se bilagorna 1 och 2).</p> <p>Kostnaden blir i huvudsak densamma som redovisades vid utredningen 2009, förutom de kostnader som också direkt och indirekt uppstår för en annan orkestersal tillika undervisnings- sal för Kyrkbyskolan, dubbla instrument- notbibliotek med administrationsutrymmen för musikskolan.</p> <p>Röd markering = kulturverksamhet Blå markering = musikskola</p>	
--	--

Alternativt förslag

För att belysa möjligheterna till en för kommunen kostnadseffektivare lösning och som medger att verksamheterna bedrivs på ett rationellt sätt med i huvudsak bibehållen kvalitativ inriktning och omfattning redovisas här även alternativet att Kulturverksamheten disponerar hela kv Göta 1 och Musikskolan flyttar över till "Röda skolan" (Kyrkbyskolans f d huvudbyggnad).

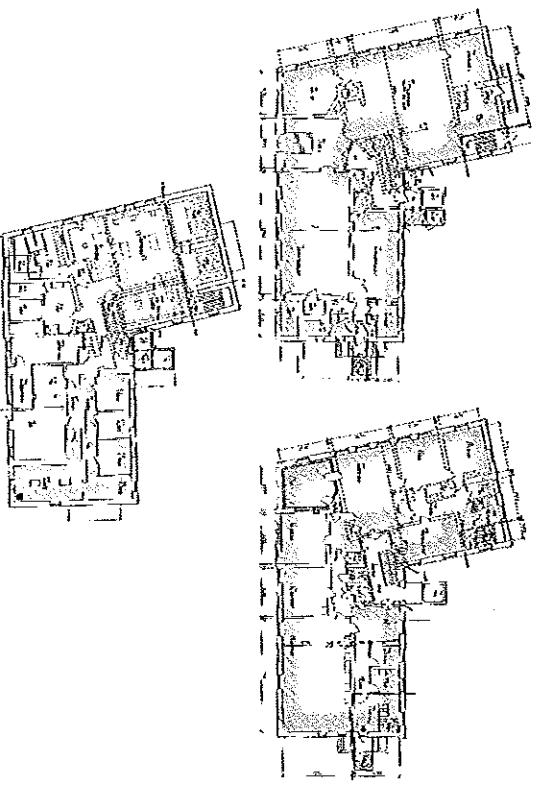
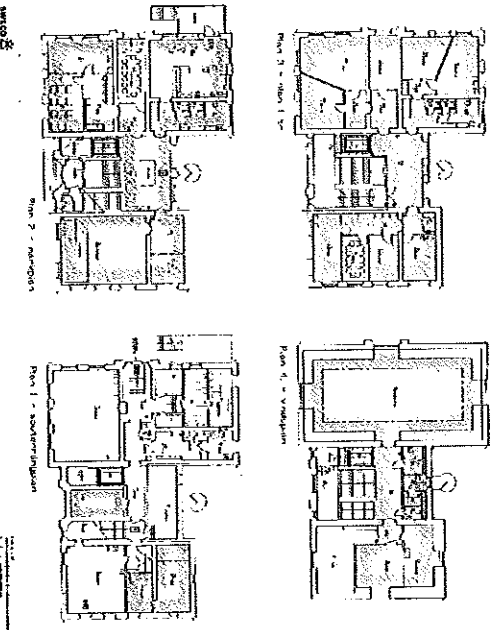
Kostnaden för anpassning av Kulturhuset, kv Göta 1, till Bibliotek och Utställningsverksamhet minskar i detta alternativ eftersom befintliga lokaler till stor del kan användas och inga åtgärder krävs i källaren. Kostnadsuppskattning: ca 1 milj + inventarier.

Kostnad för anpassning av "Röda skolan" till Musikskolan behov bedöms till ca 1,5- 2 milj utifrån att redan upphandlad och pågående byggnation har de grundläggande installationsförbättringar till del beaktad och att tillgänglighet med ny hissförbindelse också ingår i projektet Ungdomens hus. Förprojekttering av musikskola i denna byggnad genomfördes till del nyligen, vilket också minskar den insats som skulle krävas.

Med detta alternativ behövs man inte heller förstöra värden som finns i nyligen genomförda investeringar i Kv Göta 1. I båda fall bedöms nuvarande lokaler för Läraryrket kunna var kvar på plan 3.

Illustration, se nästa sida

<p>Kulturen i Göta 1</p>	<p>Musikskolan i Röda skolan</p>
	 <p>Plan 3 - Årsk 1-5 Plan 2 - Årsk 6-8 Plan 1 - Söndertullsgatan</p> <p>SWECO</p>
<p>Röd markering = kulturverksamhet</p>	<p>Grön markering = ungdomens hus Blå markering = musikskola Gul markering = disponibla rum</p>

BILAGA 1, Yttrande från Kulturchef (avgående)

<p>Konsekvensbeskrivning gällande samlokalisering av Kulturhus/bibliotek/musikskola i Kv Göta 1. Kommunstyrelsen har givit verksamhetsansvariga för kulturförvaltningen och Musikskolan i uppdrag att yttra sig angående eventuella möjligheter att bedriva förvaltningarna respektive verksamheter gemensamt i Kv Göta (Kulturhuset).</p> <p>Att inrymma både bibliotek, två konstgallerier, bildarkiv, skolmuseum, dräktgalleri, kontors- och personalutrymmen m m i Kulturhuset, samtidigt som Musikskolans verksamheter finns kvar, är som i tidigare beredning redovisats, av uppenbara utrymmesskäl, omöjligt.</p> <p>Om man väljer att avstå en utställningshall, skolmuseum, dräktgalleri, samt flyttar bildarkivet till källarplan, skulle eventuellt utrymme finnas för kvarvarande verksamheter, förutsatt att Musikskolans orkestertrum samt ytterligare ett par kontorsrum på Plan 1 får tas i anspråk. Även pausrummet får då hårtbärgera kulturförvaltningens personal.</p> <p>Konsekvenser föranledda av samlokalisering: Musikskolan tvingas minska sin yta med c:a 1/3</p> <p>Högjudda verksamheter vid musikutövande skulle kraftigt störa biblioteks- och utställningsbesökarna</p> <p>Personalutrymmena otillräckliga vid fördubblad användning bibliotekets bokbestånd tvingas banta med c:a 1/3</p>	<p>Om man väljer att avstå båda utställningshallarna, skolmuseum, dräktgalleri, samt flyttar bildarkivet till källarplan, skulle eventuellt utrymme finnas för kvarvarande verksamheter på mark- och källarplan, dock med viss komplettering av kontors- och pausrum på Plan 1.</p> <p>Konsekvenser för Kulturverksamheten: Kulturförvaltningen tvingas i princip att halvera sina verksamhetsytor</p> <p>Bibliotekets bokbestånd tvingas banta med c:a 1/3</p> <p>Ingen framtida utställningsverksamhet i huset möjlig</p> <p>Högjudda verksamheter vid musikutövande skulle kraftigt störa biblioteksbesökarna</p> <p>Personalutrymmena otillräckliga vid fördubblad användning</p> <p>Dessa beräkningar är gjorda under förutsättning att husets källarplan fungerar som bokmagasin, med hänsyn taget till temperatur, fukt, m m, då någon sådan utredning inte är gjord.</p> <p>Orsa den 31 jan 2013 / Peter Bernhorn, Kulturchef</p>
---	--

BILAGA 2, Yttrande från Rektor, Musikskolan

Konsekvensbeskrivning gällande ev samlokalisering av

Musikskolan med bibliotek mm i Kulturhuset, Kv Göta 1.

Kommunstyrelsen i Orsa har givit verksamhetsansvariga för kulturförvaltningen och Musikskolan i uppdrag att yttra sig angående möjligheten att bedriva förvaltningarnas resp. verksamheter gemensamt i Kulturhuset, kv. Göta.

Beskrivning av verksamheten:

Musikskolans verksamhet är ofta av den art att det förekommer buller och starka ljud. Vi har en livlig orkester- och ensembleverksamhet med bl.a. pop- och rockgrupper, som bedrivs under eftermiddags- och kvällstid. Även enstaka orkesterfällan på förmiddagar. Lokalerna är även flitigt uppbokade på kvällar för repetitioner med bl.a. Orsa ungdomskör, Orsa Musiksällskap m.fl.

All slagverksundervisning (trummor, pukor, klangspel m.m.) i Musikskolans regi bedrivs i lokalerna

Orkestersalen används också som undervisningslokal i grundskoleämnet musik, för Kyrkbyns skola under en dag i veckan. Lokalen används ofta under helger för repetitioner.

Musikskolans inspelningsstudio används även under helger

Konsekvenser, akustik: Buller som stör bibliotekets besökare och även utställningsbesökarna. Gäller också under helger. Mycket rörelse och stäm i trapphus.

Konsekvens för personal:

Musikskolan och kulturförvaltningens personal måste samsas om de redan små personalutrymmena som idag också används av elever som måltidsrum för mellanmål. Personalutrymmena är alltså otillräckliga vid fördubblad användning.

Lokalförändringar:

Om Musikskolan skulle avstå orkestersal med vidhängande kontorsutrymmen, till förmån för kulturförvaltningens utställningsverksamhet, uppstår stora lokalproblem inte bara för musikskolans verksamhet utan även för grundskolan. Som tidigare nämnts, används orkestersalen som undervisningssal i grundskoleämnet musik, eftersom Kyrkbyns skola saknar lokaler för detta ändamål.

Samlade konsekvenser: Musikskolans orkester- och körverksamhet blir lidande. Musikskolans pop- och rockgrupper, ungdomsorkester och storband, Orsa Musiksällskap, Orsa ungdomskör, Kommunens Friskvårdskör blir utan repetitionslokal. Kyrkbyns skola tappar lektionslokal i ämnet musik. Musikskolans notbibliotek med ca: 8 000 titlar måste flyttas (12 st dokumentskåp) till annat utrymme.

Att inrymma kulturförvaltningen och Musikskolans verksamheter under samma tak ser jag av utrymmesskal och ur akustiska aspekter som en omöjlighet.

Orsa den 1 feb. 2013 / Olle Moraeus, rektor Orsa Musikskola.

9

Bo bra på äldre dagar i Orsa

ORS

Bo bra på äldre dar i Orsa

Innehållsförteckning

1. Nuläge
  - 1.1 Bakgrund
  - 1.2 Demografi
  - 1.3 Nomenklatur för olika boendeformer
  - 1.4 Ordinärt boende
  - 1.5 Trygghetsboende
  - 1.6 Särskilt boende
  - 1.7 Hemtjänsten

2. Omvärldsanalys
  - 2.1 I landet
  - 2.2 I länet

3. Kostnadsutveckling för särskilt boende och hemtjänst fram till 2030

4. Åtgärdsförslag
  - 4.1 Bostäder och planläggning
  - 4.2 Särskilt boende
  - 4.3 Trygghetsboende
  - 4.4 Hemtjänsten

5. Rollfördelning

Den statistik som denna rapport bygger på är SCB befolkningsstatistik från 2010. Uppgifterna om kostnaderna för hemtjänst och särskilt boende är hämtade från Kolada SKL s statistik.

E-Hemtjänstuppgifterna är tagna direkt från hemsidan www.teknikforaldre.se

Foton i dokumentet är tagna av Nils-Göran Johansson utom förstasidesbilden, © Johnér

1. Nuläge

1.1 Bakgrund

Orsa kommun har av Hjälpmedelsinstitutet beviljats 100000 kronor för att delta i projektet "Bo bra på äldre dar". Projektets syfte har varit

- Att verka för ökad samverkan inom och mellan kommuner.
- Bygga upp kompetens kring bostäder och boendemiljö för äldre.
- Underlätta strategiskt arbete med boendefrågor för äldre.

I landet har de medverkande kommunerna delats in i fyra nätverk varav Orsa ingått i norra nätverket tillsammans med kommunerna Arvidsjaur, Luleå, Umeå, Skellefteå, Örnsköldsvik, Gävle, Nordanstig, Borlänge och Hedemora. Nodledare för norra nätverket har varit konsulten Leif Wikman från Luleå.

Utvärdering av projekten har skett via enkät som besvarats av ansvariga i ingående kommuner.

I kommunstyrelsen har arbetet redovisats i dokumentet "Bo bra på äldre dar i Orsa Kommun." Dokumentet har även redovisats för Orsabostädernas styrelse, socialnämnden samt pensionärsrådet.

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade efter att ha tagit del av dokumentet uppmana socialnämnden att ta fram en handlingsplan inklusive tidsplan för den fortsatta planeringen av bostäder för äldre samt återkomma med en ny rapportering om cirka ett år.

Dokumentet redovisar:

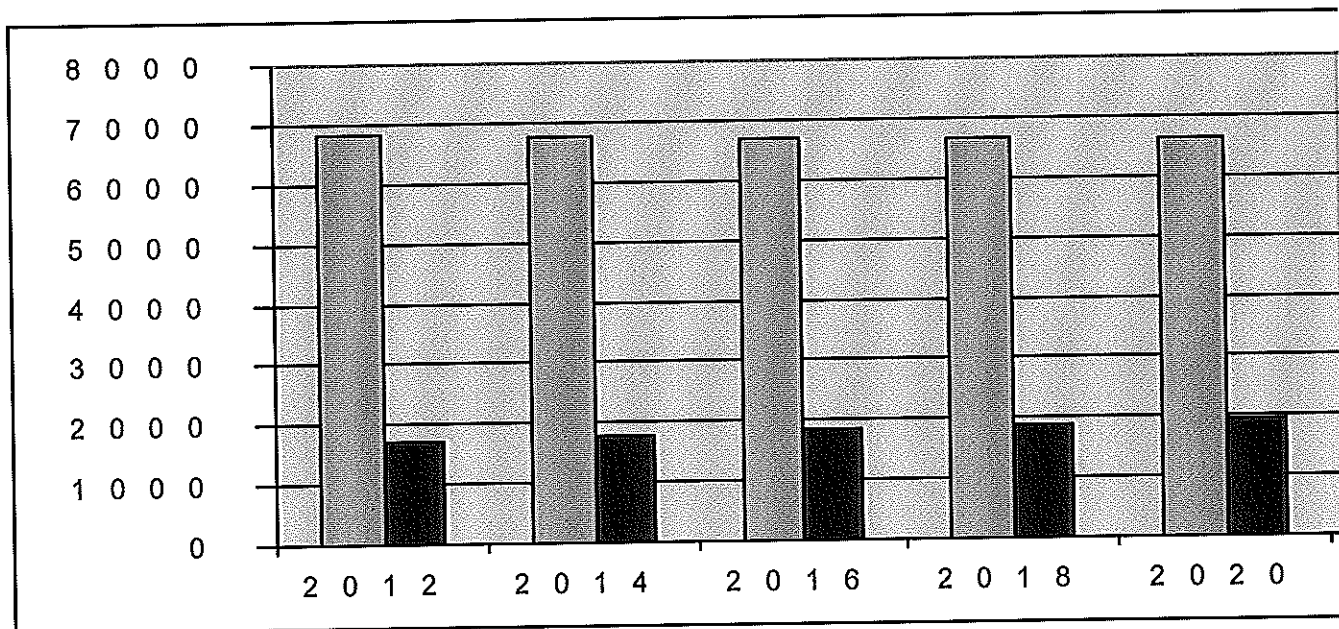
- Tidigare utredningar i Orsa kommun
- Demografi
- Boendens olika nomenklatur
- Inventering av olika boenden i Orsa Kommun
- Analys

1.2 Demografi

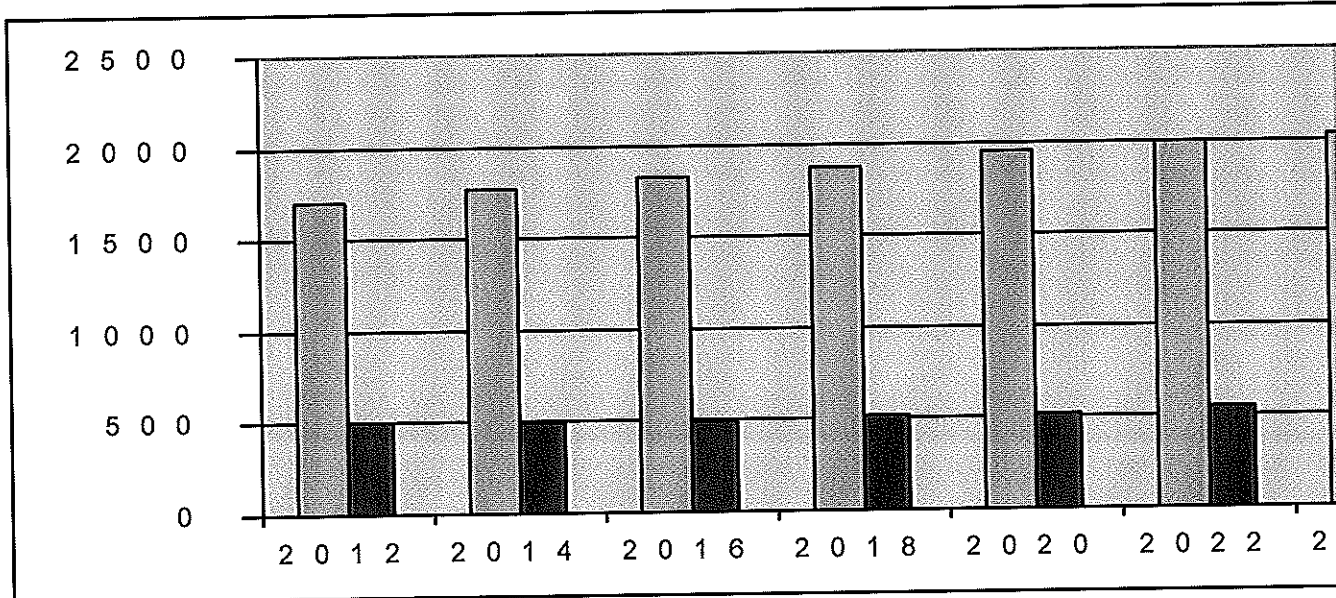
Orsa Kommun, liksom de flesta kommunerna i detta land, står inför problemet med en ökad andel av kommuninnevånare som är över 65år och äldre, samtidigt som en minskning av antalet innevånare sker enligt SCB befolkningsstatistik. Orsa kommun har från 2010 minskat andelen personer med hemtjänst liksom andel personer i särskilt boende. I Orsa kommun är annars trenden, om man jämför med tidigare år, att hemtjänsten ökar och enskilt boende minskar. Orsa kommun har 2012 en andel av åldersgruppen 65 år och äldre som är 24.6 %. För länet ligger genomsnittet för 65 åringar och äldre på 22.2 % och för landet 18,5 %.

Diagrammet nedan visar befolkningsutvecklingen från 2012 och fram till 2030 (blå staplar) enligt SCB.

De röda staplarna visar andelen som är över 65 år och äldre.

Nedanstående tabell visar antalet personer över 65 år från år 2012 till 2030 (blå staplar). Av dessa visas andelen av dessa personer som är över 80 år (röda staplar)

1.3 Nomenklatur för olika boendeformer.

För att råda bot på den begreppsförvirring som råder inom olika boendeformer och särskilt de boenden som finns för äldre så ansluter sig Orsa kommun till det förslag som äldreboende-delegationen föreslagit.

Ordinärt boende

Det är det boende som vi haft under många år, åren då vi bildade familj, varit verksamma i yrkeslivet eller på annat sätt. Det är där många av oss drömmer att få fortsätta att bo så länge vi kan men där en del av oss finner att otryggheten blir för stor att vi skulle vilja bo kvar intill livets sista dag.

Seniorboende

Det är ett samlingsbegrepp för former av ordinärt boende som utmärks av god tillgänglighet och tillgång av gemensamhetslokaler. Viss uppnådd ålder krävs för att flytta in. De ingår i ett breddat utbud av bostäder och tjänster inom bostadsmarknaden och ligger inom ramen för lagen om kommunens ansvar för bostadsförsörjningen. Bostäderna upplåts med hyresrätt, bostadsrätt eller kooperativ hyresrätt.

Trygghetsboende

Samma som ovan med det tillägget att samlingslokaler med personal ska finnas tillgängligt, och att en person i hushållet ska ha fyllt 70-år. I många kommuner finns egna lösningar av trygghetsbostäder.

Särskilt boende

Detta boende vänder sig till personer med vård- och omsorgsbehov och tillhandahålls av kommunen efter särskilt beslut.

1.4 Ordinärt boende

De flesta som är över 65 år och äldre bor kvar i ordinärt boende. Enkätundersökningar i Orsa och på andra håll visar att det är så de äldre vill ha det. Den senaste undersökningen som gjordes inom ramen för Bo bra på äldre dar av PRO medlemmar visar att det viktigaste med boendet är närhet till butiker och vårdcentral trots att många av de intervjuade bodde i gamla otillgängliga lägenheter utan hiss.

I Orsa bor ca 90% av dem som är äldre kvar i ordinärt boende. I Orsa, liksom i många av landets kommuner, är bostadsbeståndet gammalt och otillgängligt. Det innebär ökade kostnader i framtiden för kommunen om äldre personer inte kan ha ett kvarboende i ordinärt boende. Med bostadsanpassning kan ett kvarboende klaras eller så blir alternativet att flytta till särskilt boende. I den bästa av världar kan man önska att alla äldre skulle bo i lättillgängliga anpassade lägenheter eller hus. Eftersom kommunen har ansvar för att klara boendet för alla ålderskategorier så är det en delikat fråga hur alla grupper kan tillgodoses. Detta låter sig inte göras på kort sikt. Initiativet som kommunen tagit med planläggning av området kring Storgatan från Centrum ned till campingen öppnar möjligheterna för att planera för bostäder där äldregruppens behov integreras i nyproduktion och renovering av bostäder. Orsabostädernas satsning på byggnationen i kvarteret Rättvisan visade att det blev ett lyft för tillgänglighet då de 11 lägenheterna snabbt fylldes med seniorer.

Kv. Rättvisan en lyckad satsning som attraherat seniorer byggt av Orsabostäder 2011.

Orsabostäder som är det största bostadsbolaget i kommunen tittar just nu på vad som ska göras för att anpassa sitt bostadsbestånd till alla kundkategorier. En långsiktig plan har utarbetats där området kring Storgatan kommer att ses över. Trettioåtta lägenheter vid Sturegatan 6A, 6B och Storgatan 9A, 9B kommer att rivas. Borngärdet och Kuruld kommer att säljas för att finansiera rivningar och nybyggnation. Att få fram lägenheter i attraktiva lägen är en framsynthet som behövs för att friställa villor i kommunen och för att få äldre människor att flytta in i dessa lägenheter. Hus i attraktiva lägen som friställs när de äldre flyttar är en tillgång för inflyttare till kommunen och även för de i kommunen som vill byta lägenhet mot hus. Planen som utarbetas på stadsbyggnadsförvaltningen kommer att ha en utbyggnadstid på 15 års sikt.

Attraktiva lägen finns i Orsa som med attraktiva lägenheter skulle locka seniorer till Orsa. I Orsabostädernas plan ingår att komma igång med byggnation av lägenheter i kv. Måsen 2014.

1.5 Trygghetsboende

Orsa har 14 trygghetsboenden på Lillåhem. En viktig fråga att diskutera är om trygghetsboende ska finnas i framtiden i Orsa Kommun, och i så fall formerna för ett sådant boende. Ska trygghetsboendet finnas kvar på Lillåhem eller ska det byggas en helt ny boendeform med gemensamma utrymmen och anställd värdinna. Denna boendeform kommer att belysas mer i omvärldsanalysen. Någon kö finns inte i Orsa kommun för trygghetsboenden.

1.6 Särskilt boende

Särskilt boende finns på Lillåhem och på Orsagården.

Lillåhem har 5 avdelningar med 44 boende.

Orsagården har 5 avdelningar varav 3 är demensboenden. Totalt 49 platser varav 11 platser är för avlastning. Orsa är en av fem kommuner som ökat sin andel av särskilda boenden från 2010 till 2011. Övriga kommuner i länet har minskat sin andel av särskilda boenden.

Kostnaden för särskilt boende var år 2011 615 429 kr/ brukare.

Platser för särskilt boende och trygghetsboende finns på Lillåhem

För personer över 65 år och äldre bor i landet 5,1 % i särskilt boende. I Orsa är förhållandet för samma åldersgrupp att 5,0 % bor i särskilt boende och i länet är medelvärdet 4,9 %. Under de senaste tio åren kan man se en klar och tydlig trend att särskilt boende minskar och att hemtjänsten ökar. Slår man ihop särskilt boende och hemtjänsten i Orsa kommun så är det drygt 20 % av de över 65 år och äldre som har service via hemtjänst och som bor i särskilt boende år 2011 mot 14 % år 2000.

1.7 Hemtjänsten

Antalet personer i gruppen 65 år och äldre som beviljats hemtjänst är 14,3 % eller 236 brukare. Totalt kostar hemtjänsten 113 798 kr/brukare år 2011. Brukarna är fördelade enligt nedanstående: Full hemtjänst 109 st, enbart larm 45 och enbart mat 82 st.

2. Omvärldsanalys.

2.1 I landet

I hela landet liksom i Orsa kommun pågår planering för att möta den stigande mängden av äldre i befolkningen. Inom 20-30 år beräknas antalet 65 åringar och äldre vara 25 % av den totala befolkningens mängden. En stor skillnad finns mellan kommunerna, där större tätorter har en mindre andel äldre i % än de mindre tätorterna på landsbygden. År 2030 när medeltalet för antalet äldre

över 65 år beräknas vara 25 % av befolkningen i landet så är förhållandet för Orsa kommun beräknad till 32.3 %. I regeringsuppdraget "Bo bra på äldre dar" ingår att hitta idéer för att lösa äldreboendet på ett bra sätt. Många projekt pågår med stöd av hjälpmedelsinstitutet. Det som genomgående ses som ett stort problem är tillgängligheten i det äldre fastighetsbeståndet i kommunerna. I Sverige finns ett behov på att öka tillgängligheten för 300 000 fastigheter. En trend som också är väldigt tydlig är att särskilt boende minskar medan hemtjänst och tryggt boende ökar. En annan del som anses viktig är att ordna utemiljön på ett sätt som inbjuder till aktivitet för de äldre och samtidigt ger friskvårdseffekter. I projektet "Bo bra på äldre dar" pågår många intressanta projekt som visar på goda idéer och exempel på hur man planerar och bygger. Detta för att äldre så långt som möjligt kan bo kvar i sina lägenheter och därmed skjuta upp flytten till ett eventuellt särskilt boende.

Kommunerna överlag planerar för att den äldre gruppen 65 år och äldre ska bo kvar i ordinärt boende så långt det är möjligt. Har man ingen sådan planering riskerar kommunen att få stora ökande kostnader för särskilt boende och hemtjänst under de kommande tjugo åren. Många privata bostadsföretag ser möjligheten i att bygga seniorboenden där man inte riskerar att uteblivna hyror blir ett problem. Initiativ att ha kooperativ för seniorbostäder finns också exempel på ibland annat i Stockholm och Falun. I de senaste fallen är det de äldre själva som tagit initiativ till detta. I de större städerna som exempelvis Stockholm och Luleå byggs nu trygghetsbostäder där en av parterna i ett förhållande måste vara över 70 år för att få en plats. Här byggs gemensamma utrymmen för mat och trivsel förutom den egna lägenheten man bor i. För tryggheten i boendet finns en värdinna anställd och finns tillgänglig vissa tider. Det finns all anledning att titta på vad som gjorts av andra bostadsbolag och kommuner i projektet "Bo bra på äldre dar", och i vissa fall göra studiebesök.

2.2 I Dalarna

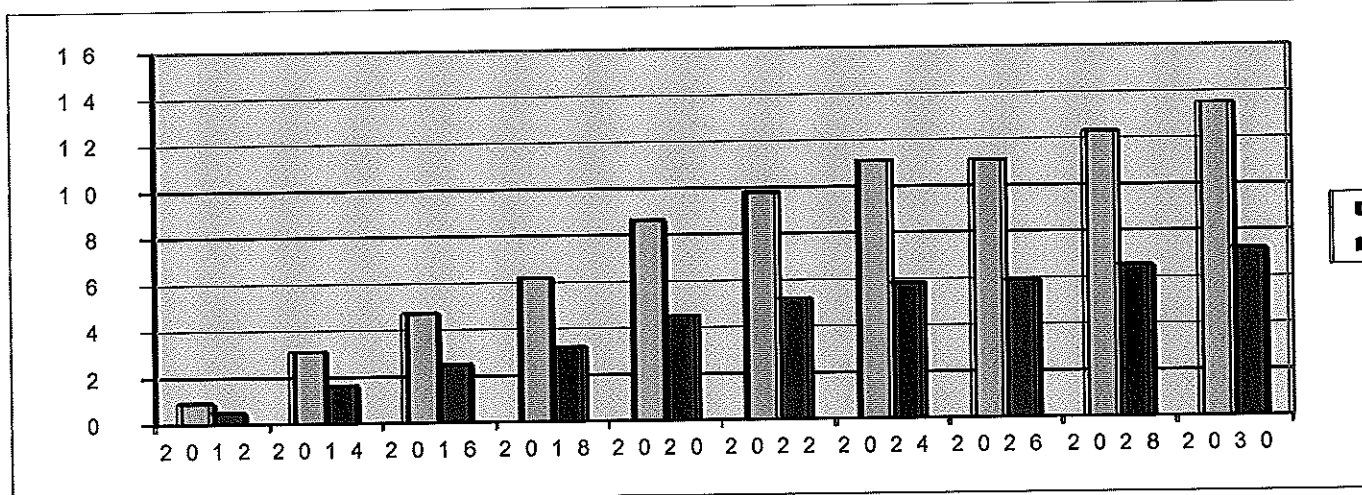
I Borlänge har Stora Tunabyggen byggt om området Bullermyren i ett projekt "Tryggt, Trivsamt och Tillgängligt, Tack." I Bullermyren bor både yngre och äldre och Tunabyggen vill erbjuda ett boende som fungerar genom hela livet. Man har anpassat sina fastigheter och bostäder så de passar de äldres behov på ett bättre sätt. Detta behöver inte stå i någon motsats till de yngres krav på en bostad.

I Säter har Säterbostäder AB ett projekt "Pö om Pö i Prästgården". Prästgårdens seniorboende omfattar ett 60-tal lägenheter i ett område som är byggt i slutet på 1970-talet. Allt efter som hyresgäster flyttar ut renoveras lägenheterna och handikappanpassas och fylls på med seniorer.

I Falun finns den ideella föreningen Tersen som bildades år 2000. År 2005 köpte man ett gammalt äldreboende med 50 lägenheter 2 km utanför centrum i Falun. Man beskriver boendet som ett aktivt boende som stödjer samverkan och vänskap mellan boende.

3. Kostnadsutveckling för särskilt boende och hemtjänst.

Med utgångspunkt från kostnaden idag och om inte något görs, kommer vi att ha en kostnadsökning med c:a 21 miljoner kronor till 2030 för särskilt boende och hemtjänst. Till år 2020 är ökningen c:a 13 miljoner kronor. Detta utgår från att 5 % av befolkningsgruppen 65 år och äldre behöver särskilt boende och att 14,3 % måste ha hemtjänst. Det förutsätter också att kostnaden per brukare och år är 615,429 kronor för särskilt boende, och 113,798 kronor för hemtjänster som kostnaden blev 2011. Ovanstående ska sättas i relation till att 2020 har andelen av åldersgruppen 65 år och äldre ökat med 331 personer från 2011 och invånarantalet minskat med 224 personer. För 2030 är förhållandet 446 respektive 323 personer.

Även om statistiken är en prognos ser vi att trenden med vikande invånarantal och större andel av 65 åringar och äldre är den stora utmaningen. Med nätverket "Bo bra på äldre dar" kan man följa olika projekt och ta till sig erfarenheter som andra kommuner har i sitt arbete med byggande och organisation av arbetet. Alla projekt finns upplagda på www.hi.se.

4. Åtgärdsförslag

4.1 Bostäder och planläggning

Som i de flesta kommuner måste Orsa satsa på att få tillgängliga bostäder där hyresgäster kan åldras och bo kvar så länge som möjligt. Vid renoveringar är tillgänglighet den viktigaste faktorn att tänka på för att hyresgäster oavsett ålder kan bo kvar på lång sikt. I de fall lägenheten är tillgänglig finns enkla hjälpmedel att installera om det behövs för att bo kvar som äldre och som handikappad, eller både äldre och handikappad. Nya bra lägenheter i attraktiva lägen kan få äldre villaägare att ta steget att flytta ifrån sina hus för att få ett bekvämare boende. På så vis frigörs villor som behövs för att få inflyttning i kommunen. Även yngre kommuninvånare kan byta sin lägenhet mot ett eget boende. Det behövs en flexibel bostadsmarknad för att kommunen ska bli attraktiv att flytta till. Den plan som Orsabostäder nu har gjort måste inkludera att lägenheterna är tillgängliga i den balans man får på tillgång och efterfrågan.

Någonting som kommer allt mer är parker som förses med träningsredskap som kan användas av yngre och äldre. I den plan som nu görs för området kring Storgatan vore det roligt om man kan få till

en sådan lösning någonstans. Att på detta sätt ge äldre människor möjlighet att komma igång med träning vore positivt ur ett hälsoperspektiv och därmed få äldre att bo kvar längre i sitt ordinära boende. En annan aspekt på en sådan park är de sociala möten som kan ske över generationsgränserna. Detta sätt att aktivera sig har funnits i många år i Kina och har börjat tillämpas i vårt land.

4.2 Särskilt boende

Idag finns 93 särskilda boenden i Orsa. 2020 har vi 14 personer till som är i behov av särskilt boende enligt SCB:s statistik. Ett sätt att klara det behovet är att fasa ut de 14 trygghetsboenden som nu finns på Lillåhem. 2030 är behovet ytterligare 8 platser som måste tillkomma. För att fasa ut de 14 trygghetsboenden som nu finns på Lillåhem måste det finnas tillgång till tillgängliga lägenheter i samhället som är "trygga". Hur ska tilldelningen av särskilt boende ske när en förbättring av tillgängliga bostäder anpassade för äldre görs och behovet av särskilt boende minskar? I det goda exemplet Luleå byggs nu trygghetsbostäder för att minska behovet av särskilda boenden. Man har sett att en del av de personer som har hamnat i ett särskilt boende kan klara sig med hemtjänst i ett trygghetsboende, till gagn för både kommunen och den enskilda personen. Att sitta på ett särskilt boende om man med hjälp kan klara sig själv kan inte vara någon önskvärd situation. Den nya äldre generationen kommer inte att acceptera detta.

En översyn av särskilt boende borde ske med utgångspunkt av att det kommer att behövas fler platser framöver, en utfasning av trygghetsboendet måste göras utan att de som nu bor där ska behöva flytta.

4.3 Trygghetsboende

Tryggt boende i Orsa kommun kanske inte ska utformas som trygghetsboende är utformat i de större städerna i landet, det vill säga att en person i hushållet ska vara fyllda 70-år eller äldre att det ska finnas gemensamhetsutrymmen och värdinna. Ett tryggt boende kan kanske byggas på annat sätt där man blandar generationer i ordinärt boende med lokaler för fest, samvaro och för sociala möten. Utveckla hemtjänsten för anpassning till nya former av boenden. Bygg in gästrum för uthyrning så att de äldre kan ha mindre lägenheter och därmed få en lägre attraktivare hyra vid en inflyttning.

4.4 Hemtjänsten

Kostnaderna per individ på hemtjänsten verkar för mig vara hög då många idag har enbart larm och matleverans. En genomlysning av verksamheten kanske skulle vara bra. Titta på logistik och hur effektivt bilarna i hemtjänsten används.

5. Rollfördelning

Det övergripande ansvaret för hur samhället ska byggas är kommunfullmäktiges och i detta fall är det kommunstyrelsen som har planeringsansvaret. Detta ansvar har man till viss del redan tagit genom beslut om att området kring Storgatan från centrum ned till campingen ska planläggas. I det förslaget finns områden för byggande av nya bostäder i kv. Uven och kv. Måsen. Andra kommuner subventionerar delar i fastigheten som är gemensamma i trygghetsboenden. För Orsa kommun vore det nödvändigt och hitta en sådan modell för att få igång byggandet. I Luleå subventioner Luleå kommun värd eller värdinna i trygghetsboende med 275 000 - 475 000 kronor beroende på antalet lägenheter. För gemensamhetslokal i trygghetsboende finansieras 2 kvm/lägenhet med 1600 kr/kvm. I Orsa kommun är det viktigt att besluta vilken typ av tryggt boende som kommunen vill satsa på och i så fall vilken typ av subventionering kommunen kan gå in med vid ett byggande. En successiv genomgång av bostadsbeståndets tillgänglighet borde göras för att planera hur en renoveringsplan skulle kunna se ut i nuvarande bostadsbestånd. För att skapa möjligheter för kvarboende för äldre. Säterbostäders "Pö om Pö" kan vara en modell att titta på.

Socialnämnden som ansvarar för särskilt boende och hemtjänsten måste titta på hur ett mer tillgängligt bostadsbestånd skulle påverka särskilda boenden i kommunen. Skulle kostnadsökningen för särskilt boende minskas på sikt om fler tillgängliga bostäder finns att tillgå och i så fall, hur kommer biståndsbesluten att påverkas?

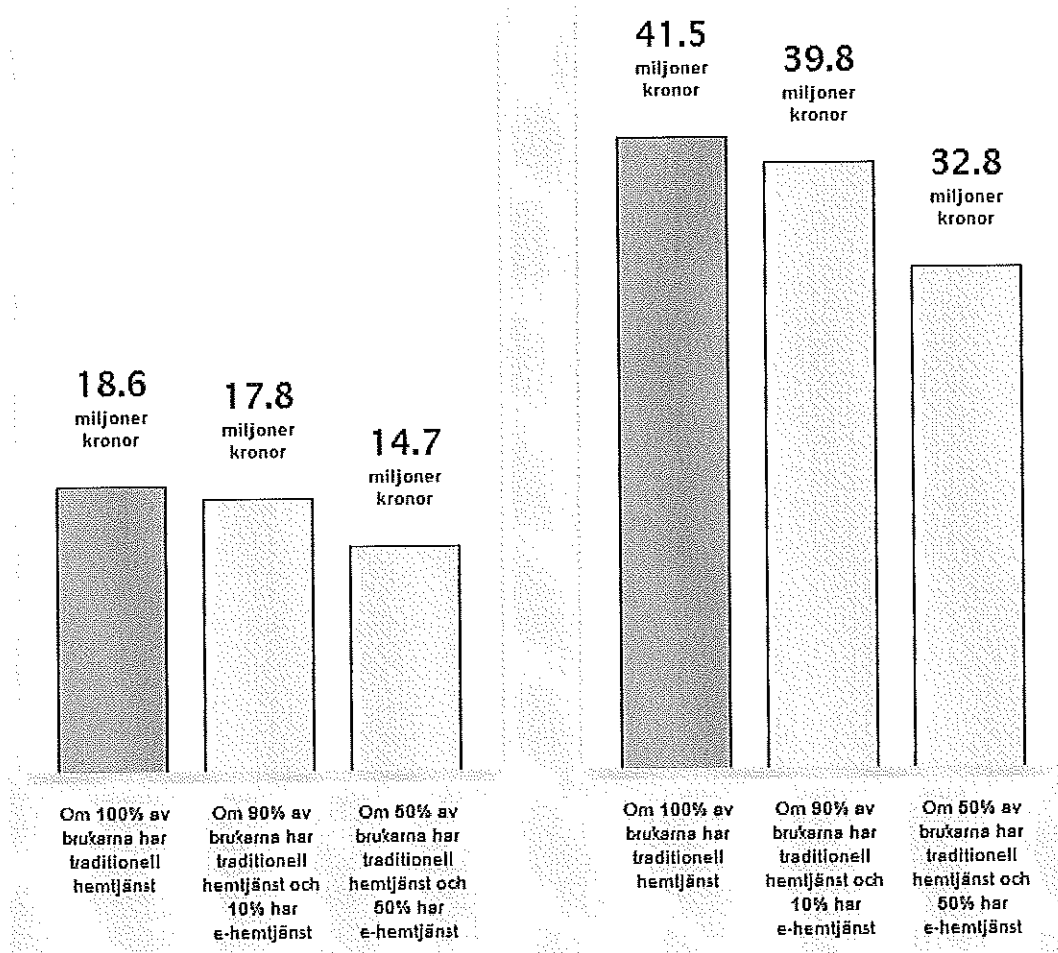
E-hemtjänst kan vara en del i att spara pengar i framtiden på hemtjänsten Enligt välfärdssnurren på hjälpmedelsinstitut skulle besparing med E-hemtjänst på Orsa kommun se ut som i nedanstående tabell.

Tabellen har kopierats från hemsidan www.teknikforaldre.se. Den visar att man gör en besparing vid användning av E-Hemtjänst i Orsa Kommun. Hur långt man kan använda sig av E-tjänsten och hur mycket man kan lägga på E-tjänster borde man utreda.

Insatser med välfärdsteknologi – resultat för Orsa kommun

Kalkylerade kostnader år 2012 för samtliga 80 år och äldre som har hemtjänst.

Kalkylerade kostnader år 2025 för samtliga 80 år och äldre som har hemtjänst.

Här ser du resultatet för Orsa kommun med totalkostnad för att använda olika typer av e-hemtjänst.

Staplarna till höger anger kalkylerad kostnadsjämförelse år 2025. Då har antalet individer som är 80 år och äldre ökat med cirka 34 procent i snitt i varje kommun i Sverige. Denna ökning har vi använt som underlag för denna beräkning i just din kommun också – som en schablon. Medan den riktiga siffran för just er kommun kan vara en annan. Det vill säga både lägre och högre.

Bland dem som anges använda e-hemtjänst utgår från att de erhåller en blandning av e-hemtjänst och traditionell hemtjänst.

Kalkyl på kostnad för samtliga 80 år och äldre som hade hemtjänst år 2012

Om 100% av brukarna har traditionell hemtjänst	18 624 000 sek
Om 90% av brukarna har traditionell hemtjänst och 10% har e-hemtjänst	17 844 120 sek
Om 50% av brukarna har traditionell hemtjänst och 50% har e-hemtjänst	14 724 600 sek

Kalkyl på kostnad för samtliga 80 år och äldre som har hemtjänst år 2025

Om 100% av brukarna har traditionell hemtjänst	41 489 988 sek
Om 90% av brukarna har traditionell hemtjänst och 10% har e-hemtjänst	39 752 595 sek
Om 50% av brukarna har traditionell hemtjänst och 50% har e-hemtjänst	32 803 022 sek

Bo bra på äldre dar i Orsa

HANDLINGSPLAN

ORS

Bo bra på äldre dar i Orsa

Handlingsplan

Innehållsförteckning

1. Analys
2. Byggande av bostäder
3. Särskilt boende
4. Hemtjänsten
5. Sammanfattning förslag till beslut

1. Analys

Av utredningsdelen framgår klart att den stora kostnaden i framtiden för kommunen är det särskilda boendet och hemtjänsten. Att fokusera på detta faktum är nödvändigt och utifrån detta sätta in åtgärder för att minska kommunens kostnader för äldreboendet i framtiden. I Orsa, liksom i övriga delar av Sverige, saknas bostäder som är tillgängliga och som kan erbjuda ett bra ordinärt boende för äldre. Det innebär att fler äldre måste söka särskilt boende vilket väsentligt ökar kommunens kostnader. Orsa kommun liksom alla kommuner måste börja planera utifrån de äldres behov genom att se till att det byggs och renoveras så att det finns tillgängliga bostäder att erbjuda. Detta är en förutsättning för att äldre ska kunna bo kvar länge i ett ordinärt boende, vilket är positivt ur ett ekonomiskt perspektiv för kommunen och bra för den boende. Alla undersökningar som gjorts i Orsa och övriga landet visar entydigt att äldre vill bo kvar i ordinärt boende så långt det är möjligt.

I Orsa kommun finns ett planuppdrag till stadsbyggnadskontoret att planlägga för ny bebyggelse på Västeråkern samtidigt som kommunens bostadsföretag Orsabostäder planerar att bygga inom det planlagda området för att få till attraktiva lägenheter som attraherar seniorer och även yngre hyresgäster.

Ett tydligt problem med den kommande äldre generationen som bor i villor eller radhus är att få dem att flytta i tid. När man betalt sina lån på huset och har en låg hyra är det svårt att flytta till mindre lägenhet och dessutom ofta få betala en väsentligt högre kostnad för boendet. Det här är ett svårt informationsproblem samtidigt som det är nödvändigt för kommunen att det sker en rörlighet inom bostadssektorn för att få en flexibel bostadsmarknad där man kan erbjuda yngre personer och inflyttare möjligheter att köpa hus i kommunen. Om man ser till dem som byggde på 1970- och 80-talet i Orsa så har man byggt i attraktiva lägen i trivsamma områden. Att få dessa personer att flytta medan man är något så när frisk kräver bostäder som är attraktiva ur många avseenden.

När man nu planerar att bygga bostäder på Västeråkern och planlägger området gäller det att få till en trivsam miljö som attraherar seniorer på många sätt. Attraktiva lägenheter i attraktiva lägen, fina aktiva parker där det blir naturliga sociala möten och där man tillsammans kan utöva friskvård, fina promenadstråk för ett aktivt liv. Kommande äldre generation är mer aktiv och kräver tillgång till ett aktivt utbud av friskvård, kulturutbud, och resor. För att få en bra plan bör den aktivt kommuniceras med presumtiva hyresgäster och när det gäller de äldre bör även deras organisationer vara delaktiga i planarbetet.

Av det som framgår av ovanstående analys framkommer tydligt att kommunstyrelse har ett stort ansvar för det framtida äldreboendet i kommunen. Precis som all annan planering i kommunen involveras många nämnder med förvaltningar i arbetet. Främst gäller det stadsbyggnadsnämnden, socialnämnden och kommunens bostadsbolag Orsabostäder. I alla kommuner där man kommit en bit i sina planer för senior- och äldreboendet poängteras nödvändigheten av samverkan mellan förvaltningar och att kommunledningen håller i taktspinnen. Kommunstyrelsen är den nämnd som ska vara ansvarig för hur planeringen för de äldres boende ska se ut i kommunen framåt och besluta om hur handlingsprogrammet ska utformas.

2 Byggnad av bostäder.

Den viktigaste delen i kommunens handlingsplan är att skapa förutsättningar för att byggande och renoveringar kommer till stånd så att ett bra utbud av tillgängliga lägenheter skapas. Det är viktigt att den långtidsplan för bostäder som tagits fram av Orsabostäder genomförs. Det innebär att mellan 25-30 nya lägenheter tillkommer. I långtidsplanen finns inget skrivet om renoveringar av lägenheter. Ser man till läget finns det lägenheter i bottenplanen i kv. Staren och i kv. Brömsen som efter renovering skulle passa bra till bostäder för seniorer. Kv. Staren har 16 lägenheter i bottenplan och Kv. Brömsen har 24 st. Redan i den förra utredningen om seniorboende i Orsa (Veragruppern) påtalades att kv. Brömsens bottenplanslägenheter är lämpliga objekt för renovering till seniorbostäder. I Luleå pågår ett projekt där man försöker att få använda sig av bostadsanpassningspengar till att renovera lägenheter för att få tillgång till fler tillgängliga lägenheter. Projektet är intressant ur synpunkten att det visar att bidrag till renovering av lägenheter som ökar antalet tillgängliga lägenheter är nödvändigt som komplement till ett nybyggande. Bidrag ges idag enbart till byggande och renovering av renodlat trygghetsboende eller särskilt boende. Kommunstyrelsen och Orsabostäder bevakar vad som kommer fram i projektet i Luleå och försöker påverka möjligheterna att använda bostadsanpassningspengar för renovering, alternativt försöka påverka regering och riksdag att besluta om bidrag för renovering av bostäder för äldre. En sådan framställning skulle göras tillsammans med övriga kommuner som varit med i projektet "Bo bra på äldre dar" i den norra delen av landet. I planen som nu upprättas bör utrymme finnas för privata initiativ i form av tomter att bygga bostäder och villor på. Att bygga trygghetsbostäder eller tryggt boende är en fråga som är viktig för kommunen att ta ställning till när man planerar att bygga. För en liten kommun som Orsa är det dyrt att ha renodlade trygghetsboenden. Det känns som att ett integrerat boende med hjälp av hemtjänsten kan vara ett bra alternativ till ett renodlat trygghetsboende. Om kv. Uven byggs kan i en framtid, om det behövs, en sammankoppling göras med kv. Rättvisan så att gemensamhetslokaler kommer till. Om kommunen väljer att det ska byggas trygghetsboenden så måste bidrag ges till gemensamhetsutrymmen och till värdinna oavsett om det är kommunens bostadsbolag som bygger eller en privat aktör. I andra kommuner som Stockholm och Falun har enskilda initiativ tagits bland seniorer för att skapa kollektiva seniorboenden. Finns sådana tankar hos seniorer i Orsa bör det uppmuntras.

3. Särskilt boende

Om en utfasning sker av de trygghetsboenden som finns på Lillåhem under en period av sju år så kommer det att finnas platser för särskilt boende på Lillåhem fram till 2020. En utbyggnad av tillgängliga lägenheter kan få effekten att efterfrågan på särskilt boende ytterligare kommer att minska. Ett samarbete mellan Socialtjänsten och bostadsbolagen kring äldres boende kan vara bra för att orientera sig om hur marknaden ser ut och för att ha en plan för hur äldres behov kan tillgodoses med ett tillgängligt ordinarie boende på marknaden. Vid biståndsbedömning måste en av delarna vara att se till den sökandes möjlighet att klara sig i en ordinarie tillgänglig bostad och utifrån detta bedöma vilken eventuell hjälp som behövs vid ett kvarboende. Kraven på tillgänglighet i bostäder för äldre bör kommuniceras mellan socialtjänsten och bostadsföretagen så man vet var det kan finnas presumtiva lägenheter för äldre som kan klara sig med att byta bostad i stället för att hamna i ett särskilt boende.

4. Hemtjänsten

Hemtjänsten kommer att bli allt viktigare framöver då behoven kommer att öka. Mycket finns att fundera över vad gäller hemtjänsten. Idag är det många äldre som enbart har matleveranser - 82 av 236 brukare eller 35 %. De som har full hemtjänst är enbart 46 %.

En e-tjänstrelaterad hemtjänst behöver utredas för att minska kostnaderna för framtiden. En utveckling av den IT-baserade hemtjänsten kommer med stor säkerhet att kräva en del nytänkande inom hemtjänsten. Den IT-relaterade hemtjänsten ska utformas så att den blir ett lyft för personalen och synen på hemtjänsten som arbetsplats.

5. Friskvårdspark

Ett sätt att hålla seniorer i form är att i en attraktiv park ordna plats för spontana möten med friskvård genom att sätta upp robusta träningsredskap som är lämpliga för seniorer. Ett projekt som ska leda till att seniorerna mår bättre både fysiskt och socialt. Då Vårdcentralen i Orsa har planer på att i ett friskvårdsprojekt tänker följa upp alla 70-åringar, skulle det vara intressant att tänka större, så att kommunen går in i ett friskvårdsprojekt tillsammans med landstinget där friskvårdsparken och fritidsledare ingår för att hjälpa till att få nöjdare och friskare seniorer. Projekt som detta finns redan i landet där man kan få idéer och tips. I den plan som nu tas fram för Västeråkers kommun ska man redovisa plats för en park där denna idé kan realiseras.

6. Sammanfattning förslag till beslut

Kommunstyrelsen ansvarar för att leda och fördela arbetet med de äldres boende och skapar resurser för att genomföra handlingsprogrammet.

Kommunstyrelsen ansvarar också för att träffar sker med privata bostadsföretag som ser en möjlighet att bygga bostäder i Orsa både för seniorer.

Kommunstyrelsen följer möjligheter att söka bidrag för byggande och renovering av lägenheter för äldre.

Kommunstyrelsen tillsammans med Orsabostäder följer utvecklingen i Luleå kring att använda bostadsanpassningsbidrag till renovering av lägenheter för äldre.

Orsabostäder fullföljer sin långtidsplan för byggande av lägenheter och tittar på förutsättningar för renovering av lämpliga lägenheter för att skapa ett tillgängligt ordinärt boende som är lämpliga för äldre.

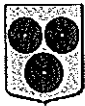
Socialnämnden får i uppdrag att titta på hur man på lämpligt sätt avvecklar trygghetsboendet på Lillåhem för att inom perioden fram till 2020 möta upp behovet av flera särskilda boenden.

Socialnämnden får i uppdrag att tillsammans med kommunstyrelsen utreda om det finns behov av att ha speciella trygghetsboenden i kommunen.

Socialnämnden får i uppdrag att se över hemtjänstens möjligheter att effektivisera genom att se vad e-hemtjänst kan innebära i besparingar i pengar och i fördelar för personalen.

Stadsbyggnadsnämnden tillsammans med Folkhälsorådet får i uppdrag att utforma en friskvårdspark i det parkområde som planeras på Västeråkern.

Folkhälsorådet får i uppdrag att undersöka om möjligheter finns att tillsammans med Landstinget få i gång ett friskvårdsprojekt för seniorer över 70 år knutet till friskvårdsparken.

ORSA KOMMUN

10

TJÄNSTESKRIVELSE

2012-05-29

Diarlenummer

ORSA KOMMUN
KOMMUNSTYRELSEN

2013-05-17

13/KK076-020

Handläggare

Förslag till beslut

att anta bestämmelserna enligt Huvudöverenskommelse HÖK 13 samt att efter framställan från respektive riksorganisation teckna lokalt kollektivavtal - LOK 13 - i enlighet med det centrala förhandlingsprotokollet

Beskrivning av ärendet i korthet

Nytt kollektivavtal med Allmän Kommunal Verksamhet

Motivering

Central beslutsförslag

Ekonomi/finansiering

Ärendets tidigare behandling

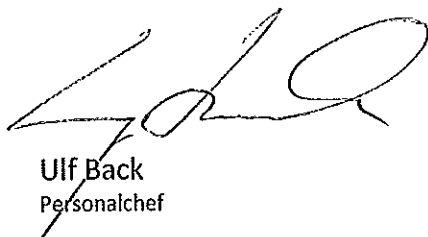
Förhandlat på Central nivå

Handlingar i ärendet

Bilaga Sammandrag av de förhandlade ändringarna i AB samt Löneavtal.

Expedieras

Till KS AU för beslut.

Ulf Back
Personalchef

PACTA

CIRKULÄR 13:15

Arbetsgivarpolitik: 13-2:5
Avdelningen för arbetsgivarpolitik
Susanne Lavemark
Niclas Lindahl
John Nilsson

Nyckelord: HÖK 13 Allmän kommunal verksamhet,
Vision, Akademikerförbundet SSR, Ledarna,
Teaterförbundet

Kommunstyrelsen
Landstingsstyrelsen
Regionstyrelsen
Medlem i Pacta
Arbetsgivarpolitik

Huvudöverenskommelse om lön och allmänna anställningsvillkor m.m. – HÖK 13 – med OFRs förbundsområde Allmän kommunal verksamhet

Detta cirkulär innehåller rekommendation till beslut.

Sveriges Kommuner och Landsting och Arbetsgivarförbundet Pacta träffade den 10 april 2013 Huvudöverenskommelse, HÖK 13, med OFRs förbundsområde Allmän kommunal verksamhet.

Överenskommelsen innehåller förhandlingsprotokoll och tillhörande bilagor enligt vad som framgår av protokollets § 1, Innehåll m.m.

I den bifogade redogörelsen till detta cirkulär finns alla förändringar/nyheter i överenskommelsen beskrivna vad avser förhandlingsprotokoll och bilagor utom Allmänna bestämmelser.

Bilaga 2, Allmänna bestämmelser, kommenteras i ett särskilt cirkulär, nr 13:14.

Utöver detta finns ett särskilt cirkulär, nr 10:30, som behandlar Löneavtalens olika delar samt det lönepolitiska arbete som är en förutsättning för en god tillämpning av respektive Löneavtal. Detta cirkulär är gemensamt för alla Huvudöverenskommelser.

Nedan följer en kort redovisning i punktform, exklusive Allmänna bestämmelser och underbilagor, av överenskommelsen.

Innehållet i Huvudöverenskommelsen HÖK 13

- Allmän kommunal verksamhet utgörs av Vision, Akademikerförbundet SSR, Ledarna och Teaterförbundet.
- Avtalsperioden omfattar tiden 2013-04-01–2017-03-31. Avtalet är inte uppsägningsbart under avtalsperioden.
- Ny skrivning i förhandlingsprotokollet om parternas avsikt med lång avtalsperiod.
- Avtalet innehåller två år med garanterat utfall följt av två år utan angiven nivå.

Löneavtalet

- Löneöversynstillfällena per 1 april respektive år, såvida inte annat överenskomms.
- Det garanterade utfallet är 2,6 procent för 2013 och 2,2 procent för 2014. För arbetsledande personal gäller fortfarande ett icke definierat garanterat utfall. Inga individgarantier.
- För löneöversyn 2015 och 2016 är avtalet utan angiven nivå.
- Parterna konstaterar att detta ökar arbetsgivarens förutsättningar att åstadkomma en önskad lönestruktur.
- Löneöversyn genom dialog chef-medarbetare har stärks som huvudalternativ.
- Ny skrivning införs om chefens betydelse i lönebildningen.

Centrala protokollsanteckningar

- Centrala parter ska genomföra flera arbeten om lönebildningsprocessen och bland annat arbeta med att ta fram statistik och material som stödjer utvecklingen av en väl fungerande lokal lönebildning.

Centrala parter syn på förutsättningar för en väl fungerande individuell lönesättning

- Ny skrivning införs om chefens betydelse i lönebildningen.

Rekommendation till beslut

Sveriges Kommuner och Landstings styrelse och Arbetsgivarförbundet Pactas styrelse rekommenderar kommunen, landstinget/regionen respektive berört kommunalförbund besluta, med anledning av träffad Huvudöverenskommelse, HÖK 13 med OFRs förbundsområde Allmän kommunal verksamhet för tillämpning fr.o.m. 2013-04-01,

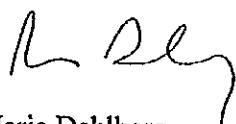
att anta bestämmelserna enligt Huvudöverenskommelse HÖK 13 samt

att efter framställan från respektive riksorganisation teckna lokalt kollektivavtal - LOK 13 - i enlighet med det centrala förhandlingsprotokollet

Frågor

Frågor besvaras i första hand av Susanne Lavemark, Niclas Lindahl och John Nilsson, SKL.

Sveriges Kommuner och Landsting
Avdelningen för arbetsgivarpolitik
Förhandlingssektionen

Maria Dahlberg

Susanne Lavemark

Bilagor:

HÖK 13 utom Bilaga 2 Allmänna Bestämmelser

Redogörelse avseende nyheter/förändringar utom Allmänna Bestämmelser

Kommunfullmäktige
Kommunstyrelsen
Kommunstyrelsens arbetsutskott

2013-05-21

Kf §
Ks §
Au §

Dnr 13/KK

Meddelanden

- 1 Minnesanteckningar från verksamhetsutvecklings- och projektrådet för IS/IT 2013-04-09.
  - 2 Protokollsutdrag avseende verksamhetsredovisning 2012 och budgetjustering från sammanträde med gymnasienämnden 2013-03-20.
  - 3 Minnesanteckningar från möte med Orsa Folkhälsoråd 2013-04-10.
  - 4 Sammanträdesprotokoll 2013-04-02 med servicenämnden för IS/IT.
  - 5 SmåKoms nyhetsbrev för april.
-